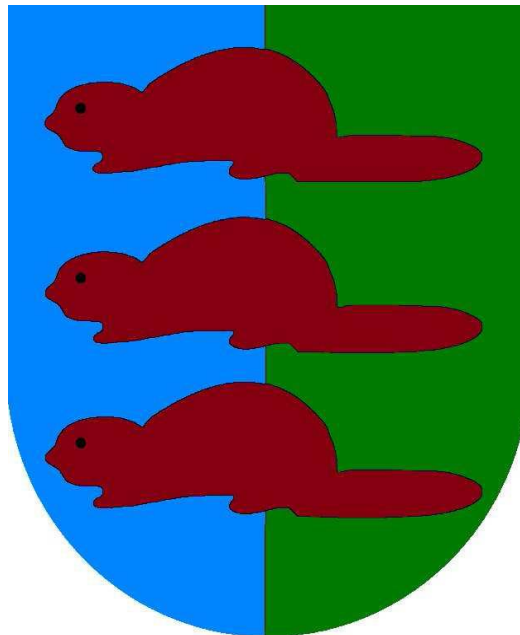

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
SPORZĄDZONA DO PROJEKTU ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY BOBROWNIKI**

BOBROWNIKI 05. 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	5
1.1. Przedmiot i zakres projektu studium.....	5
1.2. Podstawa prawna opracowania.....	8
1.3. Cele opracowania	9
1.4. Metody sporządzania opracowania.....	11
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA	12
2.1. Lokalizacja	12
2.2. Położenie geograficzne.....	12
2.3. Warunki klimatyczne i topoklimatyczne	13
2.4. Klimat Akustyczny.....	14
2.5. Ukształtowanie terenu	15
2.6. Geologia	16
2.7. Surowce mineralne	17
2.8. Hydrografia terenu	18
2.9. Warunki hydrogeologiczne	20
2.10. Warunki glebowo-rolnicze	21
2.11. Warunki przyrodniczo-krajobrazowe	22
2.12. Dziedzictwo kulturowe	29
2.13. Zagrożenia wynikające w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej.....	41
2.14. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.....	42
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM	42
4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIE.....	43
5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PLANOWANYCH NWESTYCJI NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA	44
5.1. Oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego	44
5.1.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	44
5.1.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	46

5.2. Oddziaływanie na środowisko związane z emisją hałasu.....	47
5.2.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	47
5.2.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	48
5.3. Oddziaływanie na środowisko związane z wpływem wibracji.....	48
5.4. Zagrożenie środowiska emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego.....	49
5.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i pokrywy glebowej.....	50
5.5.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	50
5.5.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	51
5.6. oddziaływanie na środowisko o związane z emisją odpadów.....	52
5.6.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	52
5.6.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	53
5.7. Oddziaływanie na środowisko związane z emisją ścieków	53
5.7.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	53
5.7.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	54
5.8. Zagrożenie kopalin	55
5.9. Zagrożenia wód powierzchniowych	55
5.9.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	55
5.9.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości.....	56
5.10. Zagrożenia wód podziemnych	57
5.10.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	57
5.10.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	58
5.11. Zagrożenia topoklimatu	59
5.11.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	59
5.11.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	59

5.12. Zagrożenie przyrody i krajobrazu	60
5.12.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	60
5.12.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	66
5.13. Zagrożenia obszaru NATURA 2000	67
5.14. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego.....	67
5.15. Zagrożenie środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii.....	68
6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	69
7. ANALIZA SKUMULOWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z OBECNEGO I PLANOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW.....	69
8. ODNIESIENIE DO „STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030”.....	69
9. OCENA MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ STUDIUM.....	71
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	72
Źródła informacji	74

Do prognozy dołączono planszę graficzną – załącznik nr 1

**Opracowanie zostało wykonane
przez Zespół Pracowni Urbanistyki i Architektury „Region”**

Autorzy opracowania:

mgr inż. arch. Dorota Biernacka-Nowak
mgr inż. Krzysztof Morawiec

1. WPROWADZENIE

1.1. PRZEDMIOT I ZAKRES PROJEKTU STUDIUM

Przedmiotem niniejszego opracowania jest analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bobrowniki. Obszar projektu zmiany studium jest położony w południowej Polsce w centralnej części województwa śląskiego.

Niniejszy rozdział spełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2, pkt 1, lit. a. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081).

Dla realizacji kierunków zmian rozwoju przestrzennego wyznaczono tereny obejmujące:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowo-usługowej projektowane **(1-43 MU)**,
- tereny zabudowy usługowej projektowane **(1-3 U)**,
- tereny zabudowy usługowej sportu i rekreacji projektowane **(1US)**,
- tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług projektowane **(1- 4 U/P)**,
- tereny zieleni urządzonej projektowane **(1-2ZP)**,
- teren zieleni urządzonej oraz teren zabudowy usługowej sportu i rekreacji **(ZP/US-3)**,
- tereny dróg publicznych projektowane klasy dojazdowej **(1-9 D1/2)**,
- teren wskazany do zalesienia **(1ZLd)**,
- teren trwałych użytków zielonych **(1-2ZN)**
- tereny rolnicze **(1-22R)**
- teren zabudowy usługowej i selektywnej zbiórki odpadów **(1U/O)**;
- tereny urządzeń infrastruktury kanalizacyjnej i selektywnej zbiórki odpadów **(1K/O)**.

Ww. tereny obejmują zarówno nowe obszary przeznaczone do zainwestowania jak i obszary, na których przewiduje się jedynie zwiększenie zakresu funkcji, jej zmianę bądź zmianę parametrów zabudowy. Łączna suma powierzchni nowych obszarów przeznaczonych do zainwestowania i do zmiany funkcji lub parametrów zabudowy wynosi 402,58 ha, z czego tereny ZN, ZL_d, ZP, obejmują 53,99 ha, a tereny rolnicze (1-22R) 155,69 ha.

Aby ograniczyć jakikolwiek negatywne oddziaływanie nowej zabudowy na środowisko, a także zrekomensować utratę powierzchni biologicznie czynnej podjęto decyzją o wycofaniu się z części terenów, które były przeznaczone pod zabudowę mieszkaniowo-usługową i produkcyjno-usługową w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy sporządzonym w 2014 r. W niniejszej zmianie studium na terenach tych wprowadzono funkcję rolniczą (1-22R) zgodnie z istniejącym stanem zagospodarowania. Łączna suma powierzchni terenów, w których wycofano się z planowanej zabudowy mieszkaniowo-usługowej wskazanej w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wynosi 138,23 ha. Łączna suma terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniowo-usługową w niniejszej zmianie studium wynosi 97,60 ha.

W konsekwencji przedmiotowych działań nie tylko nie zwiększono powierzchni z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniowo-usługową, lecz ją pomniejszono stosunku do obowiązującego studium o 40,63 ha.

Pod nową funkcję produkcyjno-usługową przeznaczono 42,67 ha. (tereny 1U/P, 3U/P, 4U/P), przy czym należy dodać, iż równocześnie ograniczono powierzchnię terenów przeznaczonych w obowiązującym studium pod ten rodzaj zabudowy o 17,46 ha (obecnie teren R).

Teren o symbolu 4U/P graniczy z gminą Ożarówice i wraz z terenem 3U/P stanowi kontynuację strefy produkcyjno-usługowej wyznaczonej w studium uwarunkowań gminy Ożarówice w bliskim sąsiedztwie węzła autostrady A1. Tereny te położone są poza obszarami o wartościach przyrodniczych, proponowanymi do objęcia ochroną i nie obejmują zwartych kompleksów rolnych III klas.

Na terenie 2U/P utrzymano pierwotną funkcję produkcyjną i usługową oraz dodatkowo wprowadzono możliwość realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW z wyjątkiem odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru.

Oprócz ww. do terenów, które były już przeznaczone do zainwestowania w obowiązujących planach i studium należą: 3U, 2U/P, 3U/P, 7MU, 8MU, 34MU, 35MU, 36MU, 16MU (w części), 1K/O, 1U/O, 1US o łącznej powierzchni 56,90 ha.

Dodatkowo ograniczono powierzchnię terenów przedstawionych w pierwotnie opiniowanym projekcie zmiany studium: 26MU (rejon Gór Kamyckich o 35,59 ha), 15MU (obecnie 15MU, 1MU), 4MU (obecnie 2MU), 32MU, 39MU (obecnie 40MU), 27MU, 37MU, 38MU, 40MU (obecnie 6MU). Wycofano się z terenów pierwotnie oznaczonych symbolami: 1MU, 2MU, 7MU.

Zgodnie z ustaleniami obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w obrębie gminy wydzielone są:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej o niskiej intensywności - MW,
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowo-usługowej ukształtowane i projektowane – MU,
- 3) tereny zabudowy letniskowej - ML,
- 4) tereny zabudowy usługowej ukształtowane i projektowane, zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej projektowane - U i U/MN,
- 5) tereny zabudowy usługowej kultu religijnego - UK,
- 6) tereny zabudowy usługowej sportu i rekreacji ukształtowane i projektowane - US,
- 7) tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług ukształtowane - PU i tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług projektowane - U/P,
- 8) tereny ośrodków produkcji gospodarki ogrodniczej i hodowlanej ukształtowane i projektowane - RU,
- 9) tereny urządzeń obsługi gospodarki leśnej - RLU,
- 10) tereny cmentarzy ukształtowane i tereny cmentarzy projektowane - ZC,
- 11) tereny lasów - ZL,
- 12) tereny wskazane do zalesienia - ZLd,
- 13) tereny wód powierzchniowych - WS,
- 14) cieki wodne,
- 15) tereny ogródków działkowych - ZD,
- 16) tereny rolnicze - R,
- 17) tereny zieleni urządzonej i tereny zieleni urządzonej projektowane - ZP,
- 18) tereny zieleni urządzonej oraz tereny zabudowy usługowej sportu i rekreacji projektowane - ZP/US,
- 19) autostrada A1 - KDA1,

- 20) teren drogi publicznej klasy GP1/2 - droga krajowa DK78,
- 21) teren drogi publicznej klasy zbiorczej Z1/2 - droga wojewódzka DW 913,
- 22) tereny dróg publicznych klasy G1/2, Z1/2, L1/2, D1/2,
- 23) tereny dróg publicznych projektowane klasy L1/2, D1/2,
- 24) stacje paliw, parkingi , parkingi projektowane - KP, KS
- 25) ścieżki rowerowe,
- 26) tereny urządzeń infrastruktury technicznej elektroenergetyki - E,
- 27) tereny urządzeń infrastruktury technicznej elektroenergetyki projektowane - E,
- 28) tereny urządzeń infrastruktury technicznej wodociągów - W,
- 29) tereny urządzeń infrastruktury technicznej wodociągów projektowane - W,
- 30) tereny urządzeń infrastruktury technicznej kanalizacji - K,
- 31) tereny urządzeń infrastruktury technicznej kanalizacji projektowane - K,
- 32) tereny wyłączone z zabudowy.

1.2.PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Opracowanie to powstało w oparciu o art. 51 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z dnia 3 października 2008 r. (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.)

Niniejsze opracowanie uwzględnia regulacje wynikające z następujących ustaw wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do nich.

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 868),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 z późn. zm),

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2018 r. poz. 2067 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1152 z późn.zm.);
- Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 710 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1068 z późn. zm.).

1.3.CELE OPRACOWANIA

Celem prognozy jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz potencjalnych konfliktów (przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko), sformułowanie alternatywnych rozwiązań, wskazanie zmian w środowisku mogących zajść podczas realizacji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki.

Zgodnie z art. 53 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został uzgodniony z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach.
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dąbrowie Górniczej.

Wyżej wymienione organy stwierdziły w uzgodnieniu, że prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu, powinna obejmować wszystkie elementy, o których mowa w art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Ponadto zgodnie z pismem z dnia 31 lipca 2017 r. (WOOŚ.411.189.2017.BM) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach - prognoza oddziaływania na środowisko winna dostarczać informacje:

- jak w analizowanym planie odniesiono się do „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”, w którym to dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, w tym m. in. w

gospodarce przestrzennej, które to działania zapewniłyby właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów,

- przedstawiać ocenę w jakim stopniu projekt uwzględnia wymogi uchwały Nr V/36/1/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 12 kwietnia., poz. 2624).

Sporządzony dokument spełnia wymogi zawarte w art. 51 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z dnia 3 października 2008 r. dotyczące warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

1. Prognoza zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2. określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem na środowisko,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. przedstawia:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

4. Prognoza uwzględnia informacje z wszystkich dostępnych materiałów dotyczących gminy Bobrowniki oraz zawiera informacje o rodzajach dokumentów wykorzystanych przy jej sporządzaniu (patrz źródła informacji).

1.4.METODY SPORZĄDZANIA OPRACOWANIA

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2 pkt1, litera b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale

społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn.zm.).

Analizę i ocenę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów, opracowań, w szczególności z Opracowania Ekofizjograficznego dla Gminy Bobrowniki, „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. „Programu Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024” oraz raportów oddziaływania na środowisko przedsięwzięć i dokumentacji górniczych, analiz kartograficznych, analiz zdjęć lotniczych. Dodatkowe informacje o jakości i stanie środowiska naturalnego obszaru gminy Bobrowniki, uzyskano przeprowadzając wizję terenu.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 LOKALIZACJA

Gmina Bobrowniki położona jest w Zagłębiu Dąbrowskim, w województwie śląskim w zachodniej części powiatu Będzińskiego. Gmina Bobrowniki sąsiaduje z gminami: Piekary Śląskie, Wojkowice, Psary, Mierzęcice, Ożarówce i Świerklaniec. W skład gminy jako jednostki pomocnicze, wchodzi następujące sołectwa: Bobrowniki, Dobieszowice, Sączów, Rogoźnik, Siemiona, Myszkowice, Twardowice i Wymysłów.

2.2 POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Według regionalizacji geomorfologicznej Polski Południowej opublikowanej przez M. Klimaszewskiego oraz uszczegółowionej przez S. Gilewską, obszar gminy Bobrowniki położony jest w hercyńskiej strefie geomorfologicznej, na obszarze kolejnych jednostek hierarchicznych niższego rzędu:

- prowincji: Wyżyny Śląsko – Małopolskie,
- podprowincji: Wyżyna Śląsko – Krakowska,
- makroregionu: Wyżyna Śląska,
- mezoregionu: Wyżyna Śląska Północna,
- regionu Próg Środkowotriasowy.

2.3. WARUNKI KLIMATYCZNE I TOPOKLIMATYCZNE

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej Gumińskiego obszar gminy Bobrowniki znajduje się w dzielnicy częstochowsko-kieleckiej. Średnia temperatura roczna wynosi 7,7°C (Pyrzowice), średnia temperatura dla miesiąca stycznia to -3°C, a dla miesiąca lipca 17°C. Okres wegetacyjny trwa tu od 200 do 210 dni, a średni czas zalegania pokrywy śnieżnej w ciągu roku mieści się w przedziale od 50 do 70 dni. Roczne sumy opadów wynoszą ok. 700 mm, najwyższe notuje się w miesiącu lipiec sięgające ok. 100 mm, a najniższe w miesiącu styczniu sięgające ok. 40 mm. Według przyjętych danych z lotniskowej stacji meteorologicznej w Pyrzowicach przeważają wiatry sektora zachodniego (NW, W, SW), wiejące w ponad 60% dni w roku. Wśród nich dominuje głównie kierunek południowo-zachodni (SW) o częstotliwości 28% i zachodni (W) o częstotliwości 26%. Wiatry z sektora wschodniego to głównie wiatry południowo-wschodnie (SE) i wschodnie (E) wiejące w ponad 20% dni w roku. Ich udział najbardziej odznacza się w sierpniu, listopadzie i styczniu. Średnioroczna prędkość wiatru wynosi 3,8 m/s. Najwyższe średnie prędkości notuje się w miesiącu kwietniu (4,7 m/s) i w miesiącu lutym (4,6 m/s), natomiast najniższe miesiącu wrześniu (3,1 m/s) i w miesiącu sierpniu (3,2 m/s). Najwyższą prędkość osiągają wiatry północno-zachodnie (NW) które dochodzą do prędkości 5,4 m/s. Na obszarze sołectwa Dobieszowice występuje stosunkowo duże zróżnicowanie topoklimatyczne. Wynika ono bezpośrednio z rzeźby terenu. Niekorzystne warunki topoklimatyczne cechują dna dolin (występujący krótki okres bezprzyrostkowy, duże dobowe wahania wilgotności i temperatury, występowanie zjawiska inwersji temperatur oraz zastoisk chłodnego powietrza). Powyższa charakterystyka utrudnia też rozpraszanie zanieczyszczeń powietrza. Naczelnymi źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są: niska emisja z indywidualnych palenisk domowych, emisja z niewielkich zakładów produkcyjnych i usługowych, ruch drogowy, a ponadto napływ zanieczyszczeń z miast aglomeracji górnośląskiej (głównie z miast Piekary Śląskie, Bytom, Radzionków i Tarnowskie Góry).

Ciągłe pomiary poziomu zanieczyszczeń powietrza, na terenie województwa śląskiego, prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Wśród obecnie funkcjonujących stacji automatycznego systemu monitoringu jakości powietrza w województwie śląskim, trudno wskazać stałą dla tego terenu. Jak wynika z rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim z 2015 r., wykonanej wg zasad określonych w art.

89 ustawy Prawo ochrony środowiska, gmina Bobrowniki została zaliczona do strefy śląskiej. Ocena roczna ze względu na ochronę zdrowia zakwalifikowała ten obszar do klasy C, która sugeruje, że poziomy stężenie przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Odnotowano przekroczenia stężeń pyłu zawieszonego PM10, pyłu PM2,5, benzo(a)pirenu i ozonu.

Na terenie Gminy Bobrowniki w 2015 roku zostały przeprowadzone pomiary jakości powietrza dokonane przez WIOŚ Katowice. Aktualny stan jakości powietrza został przedstawiony w poniższej tabeli.

Stan jakości powietrza dla Gminy Bobrowniki w 2015 roku

Średnie stężenie w 2015 roku [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]					
PM10	PM2,5	benzen	SO2	NO2	Pb
41	27	2,32	12	26	0,04

Źródło: Dane z pomiaru dokonane przez WIOŚ w Katowicach

Do poprawy jakości powietrza atmosferycznego przyczyni się niewątpliwie uchwała nr V/36/1/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 12 kwietnia., poz. 2624).

2.4. KLIMAT AKUSTYCZNY

Na terenie Bobrownik źródłem hałasu jest przede wszystkim ruch kołowy związany z głównymi arteriami komunikacyjnymi przebiegającymi przez teren gminy oraz napowietrzne linie energetyczne wysokiego napięcia. Główne ciągi komunikacyjne to: autostrada A1, droga wojewódzka 913 Łagisza – Pyrzowice przebiegająca z północy na południe we wschodniej części gminy oraz droga krajowa 78 relacji Siewierz – Tarnowskie Góry o przebiegu zbliżonym do równoleżnikowego, przecinająca północną część gminy. Uciążliwości akustyczne związane z przebiegiem autostrady A1 nie wpływają znacząco na jakość i stan środowiska przyrodniczego gminy ze względu na ekrany akustyczne.

W 2013 r. została sporządzona mapa rozkładu poziomów hałasu w środowisku dla autostrady A1. Obecnie w granicach obszarów, na których możliwe jest przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu nie przewiduje się realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bądź usług „wrażliwych” na hałas.

Również według Analizy skutków wpływu ustaleń *Planu Generalnego MPL Katowice w Pyrzowicach oddziaływania na środowisko* (2001) w gminie Bobrowniki nie wystąpią przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu emitowanego przez statki powietrzne. Utworzony dla Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach obszar ograniczonego użytkowania (uchwała nr IV/53/12/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 sierpnia 2014 r.) nie obejmuje gminy Bobrowniki.

2.5. UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Ukształtowanie powierzchni terenu gminy Bobrowniki jest urozmaicone. Generalnie rzędne terenu w obrębie gminy kształtują się w granicach od 268,5 m n.p.m. w dolinie rzeki Brynicy, przy południowej granicy gminy do wysokości 383,6 m n.p.m. w obrębie wzgórza Korzystna Góra, zlokalizowanego w sołectwie Siemonia. Część południowo-zachodnia gminy Bobrowniki o powierzchni wyrównanej i małych deniwelacjach terenu, gdzie rzędne kształtują się w przedziale od 286,5 do 310 m n.p.m. zajęta jest przez dolinę rzeczną Brynicy oraz tereny zabudowane leżące w sołectwach Dobieszowice i Bobrowniki. Część wschodnia gminy Bobrowniki (m.in. sołectwo Twardowice) cechuje się znacznie większym urozmaiceniem. Morfologia terenu odznacza się występowaniem licznych pagórków porozcinanych dolinkami cieków wodnych. Rzędne wyniesień kształtują się na poziomie od 310 do 380 m n.p.m. Maksymalnie w okolicach sołectwa Siemonia rzędne wyniesień wynoszą 383,6 m n.p.m. przy wzgórzu Korzystna Góra. Pagórki cechują się łagodnymi stokami, zaś doliny rzeczne są dobrze wykształcone. Głównym ciekim w gminie jest potok Jaworznik, lewobrzeżny dopływ rzeki Brynicy (Zlewnia IV rzędu) płynący ze wschodu w kierunku południowym. Duży wpływ na obecną rzeźbę terenu, szczególnie w południowej i zachodniej części gminy (m.in. sołectwo Rogoźnik), miała działalność antropogeniczna człowieka. Oprócz dróg i nasypów, na całym obszarze gminy występują liczne wyrobiska powstałe w wyniku eksploatacji piasku lub kamienia (kamieniołomy i wapienniki). Niektóre wyrobiska popiaskowe w sołectwach Rogoźnik i Dobieszowice wypełnione są wodą. Z kolei w południowej i zachodniej części gminy, szczególnie w okolicach sołectwa Wymysłów, występują liczne rowy melioracyjne. Do terenów o znacznym antropogenicznym przekształceniu zalicza się głównie dawny kamieniołom w Rogoźniku, dolinę rzeki Brynicy na odcinku sąsiadującym z Brzozowicami – Kamieniem (przemysłową dzielnicą w południowo-wschodniej części Piekar Śląskich, na której znajdowały się już zlikwidowane zakłady hutnicze cynku i ołowiu oraz kopalnia węgla

kamiennego "Andaluzja") oraz fragment dawnego wyrobiska na południowy-wschód od zabudowy sołectwa Rogoźnik (przy granicy z gminą Wojkowice, na północ od zlikwidowanej kopalni węgla kamiennego „Jowisz”). Południowe obrzeża gminy wraz z doliną rzeki Brynicy i zabudową sołectwa Bobrowniki znajdują się w zasięgu obszarów eksploatacji węgla kamiennego. Niektóre formy ukształtowania terenu, powstałe w wyniku działalności człowieka jak Jeziora Rogoźnickie i kamieniołom w Rogoźniku stanowią potencjalny atut gminy Bobrowniki. W najnowszej historii gminy Bobrowniki największy wpływ na rzeźbę terenu miała prowadzona budowa autostrady A1 w 2011 r. biegnącej przez południowo-zachodnią i środkową część gminy Bobrowniki.

2.6. GEOLOGIA

Gmina Bobrowniki leży w północno-wschodniej części Górnośląskiego Zgłębia Węglowego pod nazwą Niecka Bytomska zbudowanej z utworów karbonu i triasu. Utwory karbonu (warstwy porębskie, grodzieckie tworzące kulminacje wzgórz) nierozdzielne wychodzą na powierzchnię na linii sołectw Bobrowniki i Rogoźnik za przesuwczymi uskokami uskoku Będzińskiego. Utwory triasu – pstrego piaskowca i wapienia muszlowego o łącznej miąższości około 200 m tworzą budowę zrębową. Jednakże pstry piaskowiec odsłania się jedynie w dolinie potoku Jaworzniaka będącego dopływem Brynicy w postaci dolomitów, margli (piaskowce, mułowce, iłowce warstw świerklanieckich). Wapień muszlowy występuje w pełnym profilu, odsłaniają się jedynie dolomity diploporowe (warstwy karchowickie) – złożone zaniechane w sołectwie Rogoźnik, i dolomity kruszconośne. Wschodnie triasu znajdują się również na północny-wschód od linii sołectwa Ossy w gminie Ożarówce poprzez sołectwa Siemonia i Rogoźnik w gminie Bobrowniki i należą do monokliny śląsko – krakowskiej. Utwory jury dolnej występują w niewielkich zapadliskach, w starszym, skrasowiałym podłożu w rejonie sołectw Siemonia, Sączów i Myszkowice. Wykształciły się jako glinki z żelazkami oraz żwiry. Dawniej były one przedmiotem eksploatacji lokalnych kopalń rudy żelaza i glin ogniotrwałych. Utwory czwartorzędu reprezentowane są przez osady plejstoceny i holoceny. Osady plejstoceny zdeponowane są w kotlinie potoku Józefki (środkowy bieg Brynicy), gdzie występują jako piaski i żwiry na glinach zwałowych oraz w kotlinie potoku

Jaworznika, na południe od sołectwa Dobieszowice (miąższość utworów do kilkunastu metrów). Były one również przedmiotem eksploatacji (piaski podsadzkowe) w rejonie sołectw Siemiona i Rogoźnik. Najmłodsze osady czwartorzędu to utwory holocenijskie wykształcone w postaci utworów rzecznych zdeponowane w dolinach rzeki Brynicy i potoku Jaworznika. Sięgają one do głębokości od 3 do 5 m p.p.t. Złożone są z piasków i mułków z soczewami gruntów organicznych, do torfów włącznie. Utwory te znajdują się również w mniejszych dolinkach cieków wpadających do Zbiornika Kozłowa Góra, który jest zbiornikiem zaporowym utworzonym przez spiętrzenie wód rzeki Brynicy i położony jest na południowo-wschodnim obrzeżu gminy Świerklaniec.

2.7. SUROWCE MINERALNE

Na terenie gminy Bobrowniki występują udokumentowane złoża węgla kamiennego:

- Złoże Węgla Kamiennego „Piekary” WK 8028,
- Złoże Węgla Kamiennego „Julian” WK 353,
- Złoże Węgla Kamiennego „Brzeziny” WK 7859,
- Złoże Węgla Kamiennego „Andaluzja” WK 352,
- Złoże Węgla Kamiennego „Wojkowice” WK 7323,
- Złoże Węgla Kamiennego „Jowisz” WK 379,
- Złoże Węgla Kamiennego „Grodziec” WK 325.

Aktualnie w granicach gminy Bobrowniki występują następujące obszary górnicze:

- 1) „Brzeziny Śląskie V” przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny w obszarze górniczym - Węgłokoks Kraj Sp. z o.o.; KWK Bobrek-Piekary Ruch Piekary; obszar ustanowiony w koncesji nr 3/2017 z dnia 6 kwietnia 2017 r.; koncesja obowiązuje do 31 grudnia 2030 r.,
- 2) „Piekary Śląskie II”; przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny w obszarze górniczym - Węgłokoks Kraj Sp. z o.o.; KWK Bobrek-Piekary Ruch Piekary; obszar ustanowiony w koncesji nr 4/2017 z dnia 6 kwietnia 2017 r.; koncesja obowiązuje do 31 grudnia 2030 r.

W chwili obecnej zgodnie z informacją uzyskaną od przedsiębiorcy nie prowadzi wydobywania w podłożu gminy Bobrowniki, w związku z czym nie występują również szkody górnicze spowodowane eksploatacją węgla kamiennego.

Południowa część obszaru o symbolu 26 MU znajduje się w obrębie obszaru górniczego „Brzeziny Śląskie V” i terenu górniczego „Brzeziny Śląskie VI” oraz obszaru górniczego „Piekary śląskie II” i terenu górniczego „Piekary Śląskie III”. Ponadto część terenu ZP/US-3 znajduje się w obrębie obszaru górniczego „Brzeziny Śląskie V” i terenu górniczego „Brzeziny Śląskie VI”.

2.8. HYDROGRAFIA TERENU

Sieć rzeczna w gminie Bobrowniki tworzą dwa cieki wodne. Podstawą drenażu części zachodniej gminy jest rzeka Brynica płynąca z północy w kierunku południowym, a następnie w kierunku południowo-wschodnim. Rzeka Brynica jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Przemszy uchodzącej do rzeki Wisły (Zlewnia III - go rzędu Wisły). Z kolei wschodnia i południowo – wschodnia część gminy Bobrowniki odwadniana jest przez Potok Jaworznik (Zlewnia IV - go rzędu Wisły) przepływający przez teren gminy ze wschodu na południe, i uchodzący do rzeki Brynicy poza granicami gminy. Potok Jaworznik jest dopływem rzeki Brynicy o długości 8,91 km. Swoje źródła ma w sołectwach Siemoni i Rogoźniku. Natomiast koryto Brynicy jest uregulowane w całym odcinku graniczącym z gminą, natomiast koryto Jaworznika jest uregulowane tylko w dolnym odcinku, poniżej Jezior Rogoźnickich. Konieczność przeprowadzenia regulacji koryta rzeki Brynicy związana była zarówno z zajęciem części naturalnych terenów zalewowych przez budownictwo, jak i z oddziaływaniem górnictwa (obniżenie się terenu wywołane prowadzoną eksploatacją głębinową). Brynica prowadzi wody pozaklasowe na prawie całym odcinku rzeki w granicach gminy. Decydują o tym w największym wymiarze zrzuty nieoczyszczonych ścieków z terenów miast Bytomia i Piekar Śląskich odprowadzane m.in. poprzez rzekę Szarlejkę. W ostatnich latach poziom zanieczyszczenia wód Brynicy zmniejsza się, przy czym szczególnie zauważalna jest poprawa na odcinku między Jeziorem Świerklanieckim (zbiornik Kozłowa Góra) i ujściem rzeki Szarlejki. Na odcinku tym przekroczone są poziomy zanieczyszczeń typowe dla ścieków komunalnych (głównie substancje biogenne, miano Coli), natomiast mniejsze znaczenie mają zanieczyszczenia przemysłowe. Poniżej ujścia Szarlejki poziom zanieczyszczeń jest zdecydowanie wyższy, lecz i w tym wypadku o pozaklasowości wód decydują głównie zanieczyszczenia typowe dla ścieków komunalnych. W dwóch punktach kontrolnych na rzece Brynicy prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach i Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska monitoring jakości wód. Są to punkty położone:

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOBROWNIKI**

- powyżej Węglokoks Kraj Sp. z o.o. KWK Bobrek-Piekary Ruch Piekary w 26,2 km, na granicy miasta Piekary Śląskie i powiatu będzińskiego (WIOŚ i OBiKŚ),
- poniżej ujścia Szarlejki w 21,8 km, na granicy miasta Piekary Śląskie i powiatu będzińskiego (WIOŚ i OBiKŚ).

Na wschód i południowy-wschód od Zbiornika Rogoźnickiego znajdują się obszary źródłiskowe dopływów potoku Jaworzniaka. Ponadto monitoringiem objęte są również obszary źródłiskowe potoku Jaworzniak. Źródła występują na naturalnym zakończeniu warstwy wodonośnej o charakterze szczelinowo-krasowym. Dwa największe zlokalizowane są tuż przy drodze biegnącej południową stroną zbiornika (miejsce poboru wody przez miejscowe osoby i równocześnie punkt pomiarowy wydajności źródeł – metodą objętościowa i przelewu) oraz na cieku dopływającym do zbiornika z południowego-wschodu. Woda jest lekko zmineralizowana (bogata w takie minerały jak przede wszystkim: wapń, magnez i żelazo), bezpośrednio zdatna do picia (świadczy o tym obecność organizmów bio wskaźnikowych jak kielż zdrojowy czy wyplawek czarny). Wypływ często następuje w tzw. misach źródłanych (największa posiada średnicę prawie 1 m) i cechuje go tzw. pulsowanie piasku, którego przyczyną jest piasek zatykający ujście szczeliny. Stawia on opór ciśnieniu hydrostatycznemu i woda wypływa z niewielkimi przerwami w pulsujący sposób. Źródła mają różną wydajność (do kilkudziesięciu litrów na sekundę), niektóre okresowo – zwłaszcza latem całkowicie wysychają. Środkowa część gminy Bobrowniki dzięki swojej wyrównanej geologii terenu, odwadniana jest za pomocą systemu rowów melioracyjnych odprowadzających wody do potoku Jaworzniaka. Jednym z ważniejszych elementów sieci hydrograficznej gminy jest Jezioro Rogoźnickie. Zbiornik powstał na rzece Jaworzniak, w miejscu gdzie rzeka wypływa pomiędzy rozlicznych pagórków i rozlewa się na równinie w rejonie sołectwa Dobieszowice. Jakość wód w Jeziorach Rogoźnickich monitorowana jest przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Będzinie. Wokół zbiornika odnotowano też występowanie kilku naturalnych wypływów wód. Przy północno-zachodniej granicy, poza granicami administracyjnymi Gminy Bobrowniki zlokalizowany jest zbiornik zaporowy Kozłowa Góra utworzony na rzece Brynicy. Zbiornik ten reguluje przepływy wody w Brynicy i stanowi zabezpieczenie przeciwpowodziowe całego koryta rzeki. Wokół zbiornika ustanowiono strefę ochrony sanitarnej bezpośrednią. Zbiornik Kozłowa Góra znajduje się w zarządzie Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A., które na bieżąco prowadzi

monitoring stanu i jakości wód zbiornika. Dodatkowo wokół zbiornika ustanowiono strefę ochrony sanitarnej bezpośrednią.

Przez teren Gminy Bobrowniki z północnego-wschodu na południowy-zachód, a następnie na południe przebiega topograficzny dział wodny IV rzędu rozdzielający dorzecza rzek Brynicy i potoku Jaworznika. Zasięg płytko zalegających wód podziemnych, a tym samym terenów podmokłych, wyznacza hydroizobata 1 m p.p.t. - określająca głębokość do zwierciadła wody. Tereny znajdujące się w jej zasięgu odznaczają się niekorzystnymi warunkami budowlanymi ze względu na płytko zalegającą wodę.

2.9. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Gmina Bobrowniki posiada znaczne zasoby wód podziemnych o znaczeniu użytkowym. Gmina znajduje się w zasięgu 3 triasowych zbiorników wód podziemnych: GZWP nr 327 Lubliniec - Myszków (północna część gminy), GZWP nr 329 Bytom (południowa część gminy), GZWP nr 454 Olkusz - Zawiercie (niewielki skrawek wschodniego obrzeża gminy) Zwierciadło wody zalega na głębokości między 20 m ÷ 30 m i w miejscach, gdzie utwory triasu stanowią wychodnie na powierzchni nie posiada izolacji od zanieczyszczeń. Warstwą izolującą od spągu stanowią jedynie margliste utwory triasu. Na terenie gminy poziom ten ujmowany jest studniami głębinowymi. Aktualnie, pobór wód z poziomu triasowego do celów komunalnych odbywa się dwoma studniami głębinowymi.

Stan wód w zbiornikach triasowych jest na ogół średniej jakości (klasa II – badania przeprowadzone przez WIOŚ w Katowicach w 2008 r.). W Rogoźniku znajdują się dwa punkty monitoringu wód podziemnych. Pierwszy z nich to punkt nr 2684/K Dobieszowice monitoringu krajowego monitorujący wody karbońskiego UPWP Siemianowice. Natomiast drugi punkt o numerze 0006/R, należy do sieci regionalnego monitoringu wód podziemnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Monitoring ten prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska z siedzibą w Katowicach. Ponieważ większość obszaru gminy pokrywają grunty szczególnie podatne na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych oraz istnieje hydrauliczna łączność głównych warstw wodonośnych z piętrem czwartorzędowym istnieje również ryzyko antropogenicznego zanieczyszczenia wód triasowych. Potencjalnym zagrożeniem dla jakości wód podziemnych jest także zawartość metali ciężkich w glebach. Do źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych zalicza się przede wszystkim ścieki komunalne, oraz

w dalszej kolejności zanieczyszczenia spływające z pól, szczególnie powszechne w okresach nawożenia gruntów rolnych.

Obecnie trwają prace nad ustanowieniem obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 454 Olkusz-Zawiercie. Zgodnie z decyzją Nr DGK-II.4731.117.2015.AW Ministra Środowiska z dnia 22.12. 2015 została zatwierdzona dokumentacja hydrogeologiczna, określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszaru ochronnego GZWP nr 454 Olkusz-Zawiercie.

2.10. WARUNKI GLEBOWE - ROLNICZE

Ze względu na budowę geologiczną w gminie Bobrowniki przeważają gleby bielcowe i rędziny. Gleby bielcowe występują na terenie całej gminy, ale dominują w sołectwach: Sączów, Dobieszowice i Wymysłów. Na pozostałym obszarze przeważają rędziny. Gleby gminy zaliczane są w większości do IV i V klasy bonitacyjnej. Gleby III klasy bonitacyjnej pokrywają większe obszary tylko w sołectwie Dobieszowice. W tym sołectwie występują najlepsze warunki do uprawy roli. W środkowej części sołectwa Dobieszowice, w rejonie wzniesienia zbudowanego ze skał węglanowych powstały rędziny. Najlepsze kompleksy do działalności rolniczej są związane z rędzinami oraz glebami brunatnymi (duży udział kompleksów pszennych dobrych). Poza tym na terenie sołectwa Dobieszowice występują kompleksy żytnie bardzo dobre i słabe, kompleks zbożowo-pastewny mocny i słaby. Duży jest również udział kompleksów użytków zielonych, w większości średnich. Walory bonitacyjne gleb są ogólnie dobre. Grunty III klasy bonitacyjnej zajmują znaczny obszar w środkowej i północnej części sołectwa zajmujący ok. 112,371 ha.

Na znacznych obszarach gminy utrzymują się wysokie stężenia w glebach metali ciężkich: ołowiu, kadmu i cynku. Jest to przede wszystkim konsekwencją naturalnego ich występowania w skałach budujących ten teren. Wynika to częściowo z warunków naturalnych tzn. z położenia gminy na Garbie Tarnogórskim, gdzie podłoże naturalne stanowią skały, które stanowiły w przeszłości rudy srebra, cynku i ołowiu eksploatowane były od średniowiecza, a na skalę przemysłowa od wieku XIX do lat 80. XX wieku. Wnikliwe badania gleb na terenach rolnych dawnego województwa katowickiego, prowadzone w latach 1982 - 1996 przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach, w gminie Bobrowniki wykazały zawartość ołowiu w glebie w zakresie od 105 do 1310 mg/kg, kadmu od 3 do 54 mg/kg, a cynku od 263 do 6220 mg/kg.

Niekorzystne parametry gleb występują głównie w sołectwach, które były najbardziej narażone na dawny przemysłowy charakter sąsiadującego z gminą Bobrowniki miasta Piekary Śląskie, czyli w południowej części gminy w obrębach sołectw Rogoźnik i Bobrowniki. W sołectwach zlokalizowanych w północnej części gminy stężenia zawartości metali ciężkich są znacznie niższe. W obrębie nowych obszarów przeznaczonych do zainwestowania występują następujące klasy gleb: 1MU (RIIIb, RIVa), 2MU (RIVb), 3MU (RIVb, RV i RVI), 5MU (RV w części), 6MU (RV), 4MU (RV w części), 9-11MU (ŁIV), 12MU (RIV), 13MU (RIIIb, ŁIII), 14MU (RIVa, RIVb, RV), 15MU (RIVa), 16-18MU (RIV, RV), 19MU (RIVb), 20MU (RIVa, RIVb), 21MU (RV, RVI), 22MU (RV), 23MU (RIVa, RIVb), 24MU (RIVb), 25MU (RV), 26MU (RIII, RIV, RV), 27MU (ŁIII, RIV), 29MU (RIVb), 30MU (RIVb), 31MU (RIVb), 32MU (RIVb), 37MU (RVI), 38MU (RV, RVI, RIVb), 39MU (RIVa), 40MU (RV, RIV), 1U (RIVb, RV, RIVa), 2U (RV), 1U/P (ŁIV), 1-2ZP (RIV), 4U/P (ŁIV, RV, ŁIII niewielki fragment).

Na ww. terenach nie przewiduje się prowadzenia działalności rolniczej.

Na terenach: 4MU, 5MU (w części), 41MU, 42MU (w większej części), 43MU występują lasy (LsV), stanowiące własność prywatną. Graniczą z terenami już przeznaczonymi pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych i Studium.

Tereny, które nie zostały wyżej wymienione zostały już przeznaczone do zainwestowania w obowiązujących planach miejscowych oraz w studium. Jedyna zmiana polega na zwiększeniu zakresu funkcji bądź parametrów zabudowy.

2.11. WARUNKI PRZYRODNICZO - KRAJOBRAZOWE

Najcenniejszymi zbiorowiskami roślinnymi znajdującymi się na terenie gminy Bobrowniki są murawy kserotermiczne występujące płatowo w obrębie całego Płaskowyżu Twardowickiego. Murawy kserotermiczne to zbiorowiska roślinne składające się z kserofitycznych, światłolubnych i ciepłolubnych kalcyfilnych roślin zielnych z domieszką krzewinek i półkrzewów. W zespołach tych wśród roślin zielnych przeważają byliny. Występują tutaj także terofity (rośliny roczne) i rośliny dwuletnie. Murawy kserotermiczne związane są z siedliskami suchymi i ciepłymi oraz glebami zasobnymi w węglan wapnia o odczynie zbliżonym do obojętnego lub nawet zasadowego. Siedliska takie występują w miejscach stromych i eksponowanych na południe, południowy wschód i południowy zachód, najczęściej na glebach wytworzonych z wapieni różnych formacji geologicznych (rędziny, prąrdziny), z lessów (gleby brunatne zbliżone niekiedy do czarnoziemów), rzadziej z gipsów

(rędziny gipsowe). Jednym z obszarów, gdzie zbiorowiska te są dobrze zachowane, jest Płaskowyż Twardowicki, subregion w obrębie Progu Środkowotriasowego, zwanego też Grzbietem Wapienia Muszlowego lub Garbem Tarnogórskim. Płaskowyż Twardowicki posiada charakterystyczną rzeźbę uwarunkowaną budową geologiczną. W podłożu zalegają wapienie triasowe, zwłaszcza wapień muszlowy (trias środkowy), którego powierzchnia pocięta jest licznymi dolinami. Doliny oddzielają od siebie długie i szerokie międziodolinne garby o stromych zboczach. W gminie Bobrowniki murawy kserotermiczne występują w okolicach: sołectw Rogoźnik, Bobrowniki, Siemonia oraz w rejonie Siemoni Pomłynia i Podsączowa. W granicach terenów objętych zmianami w niniejszej zmianie studium murawy występują w rejonie nieczynnego kamieniołomu w Rogoźniku. W szczególności południowe ściany i zbocza kamieniołomu są ostoją dla roślin kserotermicznych, głównie drobnych, jednorocznych gatunków. Ściany te tworzą, poza tym różne mikrosiedliska różniące się ekspozycją, nachyleniem, stopniem zarośnięcia co daje możliwości rozwoju gatunków o różnych wymaganiach ekologicznych na stosunkowo niewielkiej powierzchni. Murawy kserotermiczne są cennym elementem szaty roślinnej. Bardzo często są one głównym lub nawet jedynym siedliskiem dla niektórych rzadkich i ginących gatunków roślin, a także zwierząt, zwłaszcza owadów. Dlatego zabezpieczenie ich istnienia ma duże znaczenie dla zachowania zasobów genowych flory i fauny oraz zapewnienia różnorodności szaty roślinnej. Wiele roślin murawowych ma barwne kwiaty i dlatego stanowią swego rodzaju ozdobę krajobrazu. Wczesną wiosną zakwitają pięciorniki, fiołki i pierwiosnki. Na początku lata pojawiają się kwiaty szalwii łąkowej, pszenieca różowego, goździka kartuzka, przetacznika kłosowego, chabrów, dziewanny firletkowej. Pod koniec lata zakwitają goryczki. W murawach kserotermicznych występują też gatunki chronione i rzadkie w skali regionu.

Najczęściej spotykanymi gatunkami roślin podlegających całkowitej ochronie są:

- Rojownik pospolity (rośnie głównie na odsłoniętych skałach lub w luźnych murawach);
- Goryczka krzyżowa.

Z roślin objętych częściową ochroną spotykać można następujące gatunki:

- Dziewięsił bezłodygowy;
- Wilżyna ciernista;
- Pierwiosnek lekarski,
- Goryczuszka orzęsiona,

- Kruszczyk rdzawoczerwony;
- Zaraza czerwonawa;

Ponadto występują tu licznie inne rzadkie i interesujące z przyrodniczego punktu widzenia gatunki roślin takie jak:

- Traganek pęcherzykowaty;
- Ośmiąg mniejszy;
- Ostrożeń krótkołodowy;
- Zapłonka brunatna;
- Lepnica wąskopłatkowa;
- Goździcznik wycięty;
- Przetacznik pagórkowy

Kompleksy leśne porastające teren gminy Bobrowniki to fragment lasów ochronnych wokół Aglomeracji Górnośląskiej, znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Świerklaniec. Są to głównie nasadzenia drzew iglastych z domieszką gatunków liściastych (głównie brzozy). Drzewostan zachowany jest w dobrym stanie. Cały kompleks leśny stanowi fragment korytarza ekologicznego o randze ponadregionalnej. Tereny zlokalizowane wzdłuż cieków wodnych (rzeki Brynicy i Potoku Jaworzniak) porastają rozległe kompleksy wilgotnych łąk, zbiorowiska szuwarowe. A wokół zbiorników wodnych również trzcinowiska (zespół trzciny pospolitej). Obszar graniczący ze Zbiornikiem Kozłowa Góra i dolina rzeki Brynicy poniżej ujścia ze zbiornika stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym. Głównym elementem hydrogenicznym jest podmokła dolina rzeki Brynicy przechodząca w podmokłe tereny przybrzeżne zbiornika Kozłowa Góra. Obszar ten porasta roślinność charakterystyczna dla terenów podmokłych. Na obszarach rozciągających się wokół zbiornika (głównie po jego wschodniej stronie) głównymi zbiorowiskami roślinnymi są: szuwar trzcinowy, mannowy i turzycowy oraz zbiorowiska roślin rocznych na namuliskach i kępy podmokłych olszyn. Fauna na obszarze gminy Bobrowniki w znacznej mierze odzwierciedla typy siedlisk roślinnych. Zbiornik Kozłowa Góra oraz tereny do niego przylegające znajdujące się w granicach administracyjnych gminy Bobrowniki są miejscem bytowania wielu cennych gatunków ptaków, płazów i ryb. Występują obszary gniazdowania rzadkich ptaków objętych ochroną gatunkową takich jak: derkacz, wodnik, kropiatka, bekasik, kszyc, rycyk, krwawodziób, sieweczka rzeczna, bąk, bączek, zauszniak, perkoz, perkoz dwuczuby, rybitwa czarna i

białoczelna, podgorzałka, łabędź niemy, śmieszka, błotniak stawowy. Teren ten stanowi też miejsce przelotów w okresach jesiennym i wiosennym wielu gatunków kaczek i siewkowatych. W związku z występowaniem tu tak wielu gatunków ptaków miejsce to zostało wyznaczone jako ostoja ptasia o znaczeniu krajowym (CORINE). Fauna terenów otwartych (uprawy rolnicze, nieużytki, łąki o różnym charakterze) – reprezentowana jest przez gatunki zwierząt bezkręgowych, najliczniej przez owady. Na suchych fragmentach łąk i przydroży, w ogrodach przydomowych występują ślimaki: Winniczki, Wstężyki i Pomrowiki.

Na początku lata, w nasłonecznionych ciepłolubnych zbiorowiskach roślinnych bardzo licznie występują pluskwiaki równoskrzydłe z rodzaju:

- Stenodema;
- Halticus;
- Capsus;
- Chlamydatus;
- Capsodes gothicus;

W wyżej wymienionych zbiorowiskach roślinnych występują również owady prostoskrzydłe takie jak: szarańczyki, pasikoniki. Rzadziej można usłyszeć świerszcza polnego. Na ciepłych, ukwieconych łąkach licznie występują motyle nocne i dzienne takie jak:

- Perłowiec malinowiec;
- Zarzynek rzeżuchowiec – lasy, łąki, ogrody;
- Latolistek cytrynek – lasy, torfowiska, zarośla, łąki;
- Kraśnik sześcioplamek;
- Bielinek rzepnik – przydroża, pola, łąki;
- Bielinek bytomkowiec – wilgotne łąki, tereny leśne, ogrody, przydroża;
- Modraszek (prawnie chroniony)
- Paź żeglarz (prawnie chroniony) – ogrody, pola, świetliste lasy, zarośla;
- Paź królowej – ogrody, tereny otwarte, łąki, pola uprawne;
- Niestrzep głogowiec – kwieciste łąki, przydroża, sady, obrzeża lasów;
- Szlaczkoń sylwetnik – tereny otwarte, łąki, pola, nieużytki;
- Zieleńczyk ostrężynie – polany, łąki, murawy, zarośla;
- Pazik brzoźowiec – zadrzewienia śródpolne, zarośla, skraje lasów;

- Czerwończyk nieparek (prawnie chroniony) – wilgotne łąki, brzegi rzek i zbiorników wodnych;
- Czerwończyk żarek – murawy, łąki, przydroża z różnymi gatunkami szczawiu.

Ponadto na terenie gminy Bobrowniki spotkać można liczne gatunki ptactwa takie jak: Jastrząb, Myszołów zwyczajny, Pustułka, Sokół wędrowny, Kobuz, Puszczyk, Puchacz, Płomykówka, Sowa uszata, Bocian biały, Kraska, Żoła, Jemiołuszka, Muchówka szara, Pokrzewka ogrodowa, Pierwiosnek, Dzwoniec, Dzieciol pstry duży, Sójka, Orzechówka, Drozd śpiewak, Wilga, Świergotek drzewny, Sikorka bogatka, Sikorka modra, Sikorka czubatka, Rudzik, Strzyżyk, Pliszka siwa.

Najważniejszymi obszarami o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych są:

- otoczenie zbiorników wodnych w sołectwie Rogoźnik;
- południowy stok Góry Buczyna w sołectwie Rogoźnik;
- obszary źródliskowe Potoku Jaworznik;
- wilgotne łąki nad Brynicą.
- obszary źródliskowe i kompleksy łąkowe wraz z siecią rowów melioracyjnych stanowiących dopływ Potoku Jaworznik rozciągające się w południowej części gminy, na granicy sołectw Bobrowniki i Rogoźnik.

Na terenie gminy Bobrowniki udokumentowano występowanie licznych gatunków roślin i zwierząt chronionych, a także wartościowych zbiorowisk roślinnych.

Wśród roślin chronionych występują:

zawilec wielkokwiatowy, kosatka kielichowa, lilia złotogłów, rokitnik zwyczajny, dziewięcił bezłodygowy, rojownik pospolity, goryczuszka orzęsiona i storczyki: buławnik wielkokwiatowy, kruszczyk szerokolistny, kruszczyk błotny, kruszczyk rdzawoczerwony, goryczka krzyżowa, pierwiosnek wyniosły, zaraza czerwona, wilżyna ciernista,

Gatunki zwierząt chronionych to: traszki, kumaki, rzekotka drzewna, jaszczurki: zwinka i żyworodna, węże: zaskroniec, gniewosz plamisty, żmija zygzakowata, owady: tęcniki, biegacze, trzmiele, ssaki: jeże, ryjówki, gronostaje, łasice, wiewiórki, oraz ptaki: około 70 gatunków. Oprócz ww. na terenach otwartych występują gatunki zwierząt nieobjęte ochroną gatunkową: dziki lisy, sarny, zające.

Zgodnie z *Rejestrzem Pomników Przyrody w województwie śląskim*, zaktualizowanym 10 sierpnia 2016 r., na terenie Gminy Bobrowniki znajdują się 4 drzewa stanowiące pomniki przyrody. Są to dwie Lipy szerokolistne (*Tilia platyphyllos*) oraz dwie Lipy drobnolistne (*Tilia*

cordata) w sołectwie Siemonia, przy ul. Szkolnej (nr działki 432/4), w otoczeniu kościoła parafialnego. Podstawa prawna: Orzeczenie nr 00092 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 06.07.1962r. nr RL-OP/b/11/62.

Propozycją ochrony obszarowej objęte jest otoczenie zbiorników Rogoźnickich wraz z Górą Buczyna, a także tereny sołectw: Myszkowice, Siemonia i Twardowice z uwagi na urozmaiconą rzeźbę terenu oraz walory przyrodnicze;

Postulowaną formą ochrony jest obszar chronionego krajobrazu. Obszar ten miałby zostać utworzony w celu ochrony stanowisk rzadkich gatunków roślin, ptaków, gadów, płazów i ssaków, zróżnicowanej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanu leśnego, zbiorowisk zaroślowych na obrzeżach lasu i zbiorowisk śródpolnych oraz muraw kserotermicznych.

Obszary źródliskowe i kompleksy łąkowe wraz z siecią rowów melioracyjnych stanowiących dopływy Potoku Jaworznik rozciągające się w południowej części gminy, na granicy sołectw Bobrowniki i Rogoźnik są proponowane do ochrony w formie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego. Postulowanymi formami ochrony przyrody są również:

- dwa użytki ekologiczne dla ochrony obszaru źródliskowego Potoku Jaworznik;
- użytek ekologiczny obejmujący obszar o wysokich walorach krajobrazowych sołectwa Wymysłów - wilgotne łąki nad Brynicą,
- stanowisko dokumentacyjne w Rogoźniku dla ochrony odsłonięcia geologicznego w nieczynnym kamieniołomie;

Zachodnia granica Gminy Bobrowniki przylega do obrzeży Jeziora Świerklanieckiego (Zbiornik Kozłowa Góra), stanowiącego ostoję przyrodniczą o znaczeniu ponadregionalnym. Wprowadzenie w/w obszarów chronionych umożliwi ochronę zasobów przyrodniczych, a jednocześnie podniesienie turystycznej atrakcyjności gminy. Umożliwi w sposób racjonalny rekreacyjne wykorzystanie terenów nadających się do tego typu zagospodarowania. Proponowane formy ochrony przyrody nie ograniczają dostępu do chronionych terenów, wprowadzają jedynie ograniczenia w sposobie i formach zagospodarowania terenu.

W granicach gminy Bobrowniki występuje regionalna ostoja florystyczno-mykologiczna tzw. Ostoja Siewierska (ujęta w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego – plan 2020+). Na obszarze ostoi zaleca się następujące ograniczenia, dotyczące lokalizacji zabudowy zawarte w Opracowaniu ekofizjograficznym dla ww. planu:
– wykluczenie możliwości zabudowy partii szczytowych i zboczy kulminacyjnych wzniesień wapienno-dolomitowych,

– wykluczenie możliwości celowych zalesień partii szczytowych i zboczy kulminacyjnych wzniesień wapienno-dolomitowych,

– rekultywacja wyrobisk po eksploatacji wapieni i dolomitów w kierunku przyrodniczym

Gmina Bobrowniki posiada wysokie walory krajobrazowe. Do głównych elementów składających się na atrakcyjność krajobrazową i przyrodniczą gminy zaliczyć należy występujące w granicach sołectw: Wymysłów, Siemonia, Rogoźnik oraz części sołectwa Twardowice – rozległych kompleksów leśnych znajdujących się w administracji Nadleśnictwa Świerklaniec. Lasy te zaliczone zostały do pasa ochronnego byłego GOP. W składzie dominują gatunki iglaste (sosna) z domieszką gatunków liściastych (głównie brzozy). Ponadto sporą część gminy zajmują rozległe kompleksy rolne pokrywane charakterystyczne dla gminy pagórkowate tereny, głównie w północnej i wschodniej części obejmujące sołectwa: Twardowice, Siemonia, Myszkowice i Sączów. Kompleksy leśne wraz z otwartymi przestrzeniami pól uprawnych tworzą swoiste korytarze ekologiczne mające kontynuację na terenach sąsiadujących z gminą Bobrowniki, czyli przede wszystkim na terenach gminy Wojkowice i Świerklaniec.

Ponadprzeciętne walory krajobrazowe gminy widoczne są również w urozmaiconej rzeźbie terenu. Liczne pagóry i grzbiety kuesty środkowo jurajskiej rozcina Potok Jaworzniak tworząc malowniczą dolinę, w której powstały dwa sztuczne zbiorniki wodne (Jeziora Rogoźnickie – powstałe w wyniku prowadzonej eksploatacji piasku). Obszar źródłiskowy Potoku Jaworzniak został wskazany do objęcia ochroną w postaci użytku ekologicznego ze względu na swoje wysokie walory zarówno przyrodnicze, jak i krajobrazowe. Same zbiorniki stanowią przede wszystkim lokalną atrakcję turystyczną. Wokół zbiorników rozbudowały się osiedla domków letniskowych a same zbiorniki pełnią funkcję turystyczno-rekreacyjną (głównie wędkarstwo, turystyka wodna i rekreacja). Na terenie Parku w Rogoźniku działa Międzynarodowe Miasteczko Edukacji Ekologicznej. Corocznie prowadzone są tutaj warsztaty ekologiczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Wysokie walory krajobrazowe posiadają typowe dla tego regionu zabudowania wiejskie typu „ulicówka”. Wkomponowane w naturalną rzeźbę terenu tworzą lokalne atrakcje architektoniczne.

Tereny przeznaczone do zainwestowania to w większości tereny porolne, na których nie przewiduje się już prowadzenia działalności rolniczej. Tereny te graniczą z terenami już przeznaczonymi pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych i w Studium.

Łączna powierzchnia gruntów wymagających zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele

nierolnicze w obrębie nowo wydzielonych terenów wskazanych w niniejszej zmianie studium wynosi 2,01 ha.

Tereny leśne (łącznie 2,65 ha) przeznaczone pod zabudowę o symbolach: 4MU (w części), 5MU (w części), 41MU, 42MU (większa część), 43MU stanowią własność prywatną i dostęp do nich dla osób trzecich jest ograniczony, co skutkuje również tym, iż nie pełnią one funkcji rekreacyjnych dla mieszkańców gminy. Ww. obszary lasów nie stanowią także lasów ochronnych. Lasy ochronne ustanowione ze względu na ochronę przed szkodliwym oddziaływaniem zanieczyszczeń i dla zaspokojenia potrzeb wypoczynkowych obejmują lasy państwowe gminy. Tereny nie są objęte żadnymi formami ochrony przyrody. Graniczą one bezpośrednio z terenami zainwestowanymi bądź przeznaczonymi pod zainwestowanie w obowiązujących planach miejscowych i w studium.

Tereny o symbolach: 41MU, 42MU, 43MU, 28MU, 5MU, 4MU, 1U/O leżą na obrzeżach ponadregionalnego korytarza migracji ptaków Lasy Lublinieckie. Należy zwrócić uwagę, iż w obrębie ww. korytarza znajduje się znaczna część terenów wskazanych do zabudowy leżących we wschodniej części sołectwa Dobieszowice oraz część terenów zainwestowanych sołectwa Rogoźnik i Siemonia, w tym tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, leżące w otoczeniu omawianych terenów. Teren o symbolu 37MU leży w obrębie regionalnego korytarza migracji ptaków Lasy Lublinieckie – Dolina Przemszy. Stanowi on kontynuację terenów zabudowanych sołectwa Sączów i Siemonia.

2.12. DZIEDZICTWO KULTUROWE

Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków:

Adres	Obiekt (krótki opis)	Numer rejestru data wpisu
Bobrowniki ul. Sienkiewicza	Kościół parafialny pod wezwaniem świętego Wawrzyńca, drewniany z 1669 roku, odnowiony w 1857 roku, rozbudowany w 1888 roku. Kościół orientowany, drewniany, o konstrukcji zrębowej, szalowany. Prezbiterium silnie wydłużone, zamknięte, trójboczne, przy nim od południa zakrystia. Drzwi klepkowe, dach dwuspadowy. Nazwa oraz dwie wieże od zachodu dodane w 1888 roku. Polichromia wykonana przez Sokołowskiego w latach 1914 – 1915; ołtarz główny barokowy z XVII wieku; ołtarze boczne i ambona z XVII/XVIII wieku.	A/19/60 23.02.1960

	Granice ochrony konserwatorskiej obejmują cały obiekt w ramach ogrodzenia wraz z wyposażeniem wnętrza.	
Dobieszowice ul. Kościuszki	Dwór dwukondygnacyjny powstał w końcu XVI lub na początku XVII wieku. Dwór jest murowany z kamienia łamanego, otynkowany. Zbudowany jest na rzucie kwadratu. Jest piętrowy, podpiwniczony, piwnice sklepienie są kolebkowo. W jednej z piwnic zachowany jest węgar portalu. Na piętrze przy schodach znajduje się balustrada z XVIII/XIX wieku. W izbach zachowany jest strop belkowy i sklepienie krzyżowe. Dach jest czterospadowy, łamany, polski, pokryty gontem.	A/8/60 23.02.1960
Myszkowice ul. Nowowiejska	Mur dawnego dworu. Mur otaczający dwór z XVII/XVIII wieku, być może pierwotnie założenie obronne. Zbudowany z kamienia łamanego, pierwotnie z otworami strzelniczymi (obecnie nie zachowane).	A/523/57 2.05.1957
Sączów ul. Szkolna	Kościół parafialny pod wezwaniem świętego Jakuba Apostoła, wzniesiony w 1872 roku według projektu architekta Liche w stylu eklektyzmu z elementami neoromańskimi i neogotyckimi. Kościół orientowany, murowany z cegły, tynkowany. Salowy na planie krzyża łacińskiego z transeptem i prezbiterium zamkniętymi absydowo, z prostokątną wieżą od zachodu na osi środkowej. Nawa i transept kryte pseudokolebką, absydy prezbiterium i transeptu konchowo, prezbiterium kolebkowo. Zachowana stolarka okienna z witrażami i stolarka drzwiowa. Elewacja frontowa z czterokondygnacyjną wieżą na osi środkowej. W wieży portal ujęty w spiralnie żłobkowane kolumnienki, zwieńczony półokrągłym tympanonem. Wieża ujęta w szkarpy. Po bokach wieży nisze z figurami świętego Jana Nepomucena i Matki Boskiej. Elewacje boczne siedmioosiowe, z wyodrębnionym cokołem i gzymsem wieńczącym. Okna w profilowanych opaskach. Granice ochrony obejmują budynek wraz z najbliższym otoczeniem w ramach ogrodzenia.	A/1441/91 31.10.1991

Wykaz zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków:

Adres	Obiekt (krótki opis)	Numer rejestru data wpisu
Myszkowice ul. Strażacka, ul. Zwycięstwa	Zespół czterech obiektów znajdujących się na terenie wsi Myszkowice: 1) płyta kamienna z 1622 roku położona przez Jana Myszkowskiego – ustawiona przed kapliczką przy ulicy Strażackiej 2) figura świętego Jana Napomucena, drewniana – w kapliczce przydrożnej przy ulicy Strażackiej 3) krucyfiks w kapliczce przydrożnej przy ulicy Strażackiej	B/539/79 20.12.1979

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOBROWNIKI

	4) figura przydrożna – krzyż żeliwny przy ulicy Zwycięstwa	
Sączów ul. Szkolna	Wyposażenie kościoła parafialnego pod wezwaniem świętego Jakuba Apostoła, obejmujące między innymi ołtarze, obrazy, krucyfiks, ambonę, chrzcielnicę, rzeźby, naczynia liturgiczne.	B/297/71 28.12.1971 B/538/79 20.12.1979
Twardowice ul. Ogrodowa	Kapliczka przydrożna w kształcie słupa wraz z figurą.	B/534/79 20.12.1979

Obecnie gmina Bobrowniki nie posiada gminnej ewidencji zabytków, natomiast obiekty zabytkowe zostały wskazane w gminnym programie opieki nad zabytkami i są chronione na mocy zapisów obowiązujących planów miejscowych. Obiekty te zostały wymienione w poniższych tabelach.

Sołectwo Bobrowniki

- **Obiekty świeckie i sakralne**

budynki					
Lp	ulica:	nr	typ	datowanie	Stan zachowania
1	1-go Maja	73a	dawne koszary	lata trzydzieste XX wieku	Dobry
2	1-go Maja	21	dom - ceglany	początek XX wieku	Zły stan techniczny
3	1-go Maja	59	chałupa - drewniana	koniec XIX wieku	Dobry
4	1-go Maja	77	chałupa - murowana	początek XX wieku	Dobry
5	1-go Maja	87	chałupa - drewniana	początek XX wieku	Dobry
6	1-go Maja	91	chałupa - drewniana	początek XX wieku	Dobry
7	Sienkiewicza	121b	budynek poczty	lata dwudzieste XX wieku	Dobry
8	Sienkiewicza	129	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
9	Sienkiewicza	161	dom	początek XX wieku	Dobry
10	Sienkiewicza	183	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
11	Sienkiewicza	203	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
12	Sienkiewicza	247	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
13	Sienkiewicza	295	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
14	Sienkiewicza	304	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
15	Sienkiewicza	318	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
16	Sienkiewicza	144	Chałupa drewniana	początek XX wieku	Dobry

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOBROWNIKI

17	1-go Maja	5	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
18	1-go Maja	23	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
19	1-go Maja	31	dom - murowany	początek XX wieku	Zły stan techniczny
20	Sienkiewicza	41	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
21	Sienkiewicza	55	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
22	Sienkiewicza	89	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
23	Sienkiewicza	137	chałupa - drewniana	początek XX wieku	Dobry
24	Sienkiewicza	219	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
25	Sienkiewicza	237	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
26	Sienkiewicza	289	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
27	Sienkiewicza	336	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
krzyże i kapliczki					
1	1-go Maja / Sienkiewicza	przy nr 79	kapliczka przydrożna - murowana	koniec XIX wieku	Dobry
2	Sienkiewicza	przy nr 164	kapliczka przydrożna z figurą św. Jana Nepomucena - murowana	początek XIX wieku, figura z XVIII wieku	Dobry
cmentarz					
1	Cmentarna		cmentarz rzymsko-katolicki	połowa XIX wieku	Dobry

- **Obiekty militarne linii fortyfikacyjnych, związane z polskimi zespołami fortyfikacyjnymi z lat 30 i niemieckimi umocnieniami połowymi z 1944 r.,**

Lp	ulica:	lokalizacja	typ	Stan zachowania
1	Akacyjowa	między nr 209a i 211 dz. nr 116/5	Bunkier bojowy	Porośnięty krzewami
2	Teligi	naprzeciw nr 28 dz. nr 30/3	Bunkier bojowy	Porośnięty krzewami
3	Teligi	przy nr 69 dz. nr 231/2	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Porośnięty krzewami
4	po między Telegi i Topolową	dz. nr 246/3	Bunkier bojowy	Porośnięty krzewami
5	Topolowa	przy nr 62 dz. nr 282/2	Bunkier bojowy	Porośnięty krzewami

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOBROWNIKI**

6	Akacyjowa	przy nr 114 dz. nr 115/11	Bunkier bojowy - obmurowany	Porośnięty krzewami
7	Akacyjowa	dz. nr 1386	Bunkier bojowy	Porośnięty krzewami
8	Koszarowa	dz. nr 95/6	Bunkier bojowy	Porośnięty krzewami
9	po między Akacją i Koszarową	dz. nr 99/22	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Porośnięty krzewami
10	Koszarowa	Na południowy zachód od budynku koszarowego dz. nr 344/5	Potężny schron bojowy	Porośnięty krzewami
11	Koszarowa	Na północ od budynku koszarowego dz. nr 344/5	Potężny schron bojowy	Zdewastowany
12	Koszarowa	Na północny zachód od budynku koszarowego dz. nr 344/5	Bunkier magazynowy	Porośnięty krzewami

Sołectwo Dobieszowice

- **Obiekty świeckie i sakralne**

budynki					
Lp	ulica:	nr	typ	datowanie	stan zachowania
1	Kościuszki	30	dom - murowany	lata dwudzieste XX wieku	Dobry
2	Kościuszki	34b	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
3	Kościuszki	49	dawna szkoła - murowana	XIX/XX wiek	Dobry
4	Kościuszki	53	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
5	Kościuszki	114	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
6	Kościuszki	37a	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
7	Kościuszki	88	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
krzyże, kapliczki					
1	Kościuszki	97	kapliczka przydrożna - murowana	XIX/XX wiek	Dobry
2	Wolności		krzyż przydrożny - murowany	XX wiek	Zły stan techniczny

- **Obiekty militarne linii fortyfikacyjnych związane z polskimi zespołami fortyfikacyjnymi z lat 30.**

Lp	ulica:	lokalizacja	typ	stan zachowania
1	27 Stycznia / Wesola	dz. nr 1876	Duży bunkier bojowy – obecnie odrestaurowany i wykorzystywany jako muzeum	Bardzo dobry
2	27 Stycznia / rzeka Brynica	dz. nr 1996/2	Jaz na Brynicy z schronem bojowym	Zły stan techniczny
3	27 Stycznia	Północno wschodni narożnik działki nr 2779/11	Bunkier bojowy	Zły stan techniczny

Sołectwo Myszkowice

- **Obiekty świeckie i sakralne**

budynki					
Lp	ulica:	nr	typ	datowanie	stan zachowania
1	Zwycięstwa	1	stodoła - kamienna	XIX wiek	Dobry
2	Zwycięstwa	1	spichlerz - kamienny	XIX wiek	Dobry
kapliczka					
1	Strażacka	5	kapliczka przydrożna - murowana	XIX wiek	Dobry

- **Obiekty militarne linii fortyfikacyjnych związane z niemieckimi umocnieniami połowymi z 1944 r.**

Lp	ulica:	lokalizacja	typ	stan zachowania
1		dz. nr 47	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Dobry
2		dz. nr 36/1	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Dobry
3		dz. nr 38	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Dobry

Sołectwo Rogoźnik

- **Obiekty świeckie i sakralne**

budynki					

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOBROWNIKI

Lp	ulica:	nr	typ	datowanie	Stan zachowania
1	Kościuszki	56	dom - murowany	początek XX wieku	Dobry
2	11 Listopada	5	dom - murowany	początek XX wieku	Zły stan techniczny
3	Kościuszki	220	dom - murowany (ośrodek zdrowia)	początek XX wieku	Dobry
4	Okrzei	26	chałupa - drewniana	początek XX wieku	Dobry
5	Okrzei	63	chałupa - drewniana	początek XX wieku	Dobry
budowle					
1	11 Listopada		wiadukt kolejowy - murowany	XIX wiek	Zły stan techniczny

Sołectwo Sączów

- **Obiekty świeckie i sakralne**

budynki					
Lp	ulica:	nr	typ	datowanie	stan zachowania
1	Bolesława Chrobrego	57	chałupa - drewniana	początek XX wieku	Zły stan techniczny
2	Bolesława Chrobrego	59	chałupa - drewniana	początek XX wieku	Dobry
3	Kościuszki	47	dom - murowany	początek XX wieku	Zły stan techniczny
4	Pocztowa	34	chałupa - drewniana	początek XX wieku	Zły stan techniczny
5	Pocztowa	23	chałupa - drewniana	początek XX wieku	Zły stan techniczny
6	Szkolna	1	Chałupa		Dobry
7	Szkolna	3	chałupa - murowana	początek XX wieku	Zły stan techniczny
8	Szkolna	27	chałupa - murowana	początek XX wieku	Zły stan techniczny
kapliczki, krzyże, nagrobki, pomniki					
1	Bolesława Chrobrego	12	kapliczka przydrożna - murowana	1935 rok	Dobry
2	Bolesława Chrobrego	32	kapliczka przydrożna - murowana	koniec XIX wieku	Zły stan techniczny

3	Bolesława Chrobrego /Ogrodowa		krzyż przydrożny - murowany	XIX/XX wiek	Dobry
4	Wolności (skrzyżowanie)		Kapliczka przydrożna	Początek XX wieku	Dobry
5	Wolności	49	Kapliczka przydrożna	1937	Dobry
6	Kościuszki	57 lub 61	Kapliczka przydrożna	XIX/XX wiek	Dobry
7	Sienkiewicza	33	kapliczka przydrożna - murowana	1920 rok	Dobry
8	Szkolna	cmentarz	- nagrobek Natalii Podmaskin – murowany - nagrobek ks.proboszcza Antoniego Toczyłowskiego - nagrobek ks.proboszcza Rajmunda Biernawskiego - Obelisk kamienny – powstanie nowego cmentarza	1861 r. 1903 r. 1895 r. 1841 r.	Zły stan Zły stan Zły stan Bardzo zły stan
cmentarze					
1	Szkolna		cmentarz rzymsko-katolicki	połowa XIX wieku	Dobry

- **Obiekty militarne linii fortyfikacyjnych, związane z niemieckimi umocnieniami połowymi z 1944 r.**

Lp	ulica:	lokalizacja	typ	stan zachowania
1	Szkolna	Na granicy z Tapkowicami dz. nr 577 i 578/1	Duży schron bojowy	Zły stan techniczny
2	przy drodze krajowej nr 910	dz. nr 710/1 i 712/1	Duży schron bojowy	Zły stan techniczny

Sołectwo Siemonia

- **Obiekty świeckie i sakralne**

budynki					
Lp	ulica:	nr	typ	datowanie	stan zachowania
1	Młyńska	44	młyn	początek XX wieku	Zły stan techniczny
2	Kościuszki	76	chałupa – drewniano-murowana	XIX wiek	Zły stan techniczny
3	Kościuszki	122	dom - drewniany	początek XX wieku	Zły stan techniczny
4	1-go Maja	3 b	ośrodek kultury – murowany	lata trzydzieste XX wieku	Dobry
5	Młyńska	21	chałupa wraz z budynkiem gospodarczym - murowane	początek XX wieku	Zły stan techniczny
6	Młyńska	56	chałupa wraz z budynkiem gospodarczym - murowane	początek XX wieku	Dobry

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOBROWNIKI**

7	Kościuszki	56	kościół parafialny pod wezwaniem Wszystkich Świętych - murowany	1881 rok	Dobry
kapliczki i nagrobki					
1	Kościuszki/ Widokowa	50	Kapliczka przydrożna	XIX/XX wiek	Dobry
2	Kościuszki	84	Kapliczka przydrożna	XIX/XX wiek	Dobry
3	1-go Maja	cmentarz	kaplica cmentarna - murowana	XIX wiek	Dobry
4	1-go Maja	cmentarz	nagrobek Hordliczka - murowany	1861 r.	Dobry
cmentarz					
1	1-go Maja		Cmentarz rzymsko-katolicki z układem alej, zielenią oraz murem od ulicy 1 Maja	połowa XIX w.	Dobry

Sołectwo Twardowice

Lp	ulica:	nr	typ	datowanie	stan zachowania
1	Wolności	51	chałupa - drewniana	początek XX wieku	Zły stan techniczny

Sołectwo Wymysłów

- **Obiekty militarne linii fortyfikacyjnych, związane z polskimi zespołami fortyfikacyjnymi z lat 30 i niemieckimi umocnieniami połowymi z 1944 r.**

Lp	ulica:	lokalizacja	typ	stan zachowania
1	Leśna	dz. nr 112/1	Bunkier magazynowy	Porośnięty krzewami
2	Leśna	Zapora na zbiorniku Kozłowa Góra	Zapora stanowiła część systemu polskich umocnień w tym rejonie wzniesiona w latach 1935-1938	Porośnięta krzewami
3		Teren lasów wokół zbiornika	Duży schron bojowy w dużej części zniszczony	Bardzo zły stan techniczny
4		Teren lasów wokół zbiornika	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Porośnięty krzewami
5		Teren lasów wokół zbiornika	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Porośnięty krzewami

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOBROWNIKI**

6		Teren lasów wokół zbiornika	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Porośnięty krzewami
7		Teren lasów wokół zbiornika	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Porośnięty krzewami
8		Teren lasów wokół zbiornika	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Porośnięty krzewami
9		Teren lasów wokół zbiornika	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Porośnięty krzewami
10		Teren lasów wokół zbiornika	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Porośnięty krzewami
11		Teren lasów wokół zbiornika	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Porośnięty krzewami
12		Teren lasów wokół zbiornika	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Porośnięty krzewami
13		Teren lasów wokół zbiornika	Bunkier - stanowisko strzelnicze	Porośnięty krzewami

Wykaz zabytków archeologicznych

Nr stanowiska w miejscowości	Lokalizacja	Nr stanowiska na rysunku studium analogiczny do numeru stanowiska na obszarze	Funkcja	Kultura	Chronologia
Nr obszaru 95-47					
1	Bobrowniki ul. Sienkiewicza 104	10	osada	-	średniowiecze
1	Dobieszowice ul. Kościuszki obok 23	8	osada	-	średniowiecze
2	Dobieszowice ul. Wolności 8e	9	osada	-	średniowiecze
Nr obszaru 95-48					
4	Rogoźnik dz. 18/2	33	śląd osadnictwa	-	epoka kamienia
3	Rogoźnik dz. 18/2	32	śląd osadnictwa	-	epoka kamienia neolit
			osada	-	
5	Rogoźnik ul. 11 Listopada	34	śląd osadnictwa	-	epoka kamienia
1	Rogoźnik ul. Węgroda 57	30	punkt osadniczy	-	epoka kamienna neolit wczesna epoka brązu
			osada	-	
7	Rogoźnik ul. Węgroda 55	36	Punkt osadniczy osada	łużycka	epoka brązu wczesna epoka żelaza

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOBROWNIKI

8	Rogoźnik ul. Węgroda 55	37	Ślad osadnictwa	łużycka	epoka brązu wczesna epoka żelaza
6	Rogoźnik ul. Kościuszki zach, dz. 3050/23	35	Punkt osadniczy osada	łużycka	epoka brązu wczesna epoka żelaza
2	Rogoźnik ul. 1 Maja 29	31	punkt osadniczy osada	łużycka	epoka brązu wczesna epoka żelaza
9	Rogoźnik ul. 1 Maja 42	38	śląd osadnictwa	łużycka	epoka brązu
12	Rogoźnik ul. Polna	41	śląd osadnictwa	przeworska	późny okres wpływów rzymskich
13	Rogoźnik ul. Polna	42	śląd osadnictwa	łużycka	epoka brązu wczesna epoka żelaza
10	Rogoźnik ul. Podmiedze	39	punkt osadniczy osada	łużycka	epoka brązu wczesna epoka żelaza
11	Rogoźnik ul. Podmiedze	40	punkt osadniczy osada	łużycka	epoka brązu wczesna epoka żelaza
5	Siemonia ul. Kościuszki, dz. 73/3,72/5	47	śląd osadnictwa	przeworska	epoka kamienia neolit
7	Siemonia ul. Kościuszki dz. 144/2	49	śląd osadnictwa	przeworska	okres wpływów rzymskich
20	Siemonia ul. Kościuszki dz. 153/5,154/1	62	śląd osadnictwa	przeworska	okres wpływów rzymskich
6	Siemonia ul. Kościuszki dz. 149/4	48	śląd osadnictwa	-	epoka kamienia
19	Siemonia ul. Kościuszki dz. 129/4	61	śląd osadnictwa	przeworska	okres wpływów rzymskich
21	Siemonia ul. Kościuszki, dz. 166/4	63	punkt osadniczy	-	okres nowożytny
9	Siemonia ul. Kościuszki dz. 84/4, 82/8	51	punkt osadniczy osada	-	epoka kamienia
8	Siemonia ul. Młyńska dz. 368/1,370/14	50	punkt osadniczy	łużycka	epoka brązu wczesna epoka żelaza
			osada	przeworska	późny okres wpływów rzymskich

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOBROWNIKI**

			cmentarzysko	praska	wczesne średniowiecze VI wiek
14	Siemonia ul. Kościuszki dz. 297/1	56	Ślad osadnictwa	-	Epoka kamienia
15	Siemonia rejon cmentarza, dz. 230/3,221	57	punkt osadniczy osada	-	późny okres wpływów rzymskich
16	Siemonia rejon cmentarza, dz. 546,548	58	punkt osadniczy osada	-	późny okres wpływów rzymskich
17	Siemonia rejon cmentarza, dz. 433/4	59	punkt osadniczy osada	-	późny okres wpływów rzymskich
22	Siemonia ul. Kościuszki dz. 179/4	64	śląd osadnictwa	-	epoka kamienia (mezolit?)
13	Siemonia ul. Młyńska, dz. 317/2, 313/6	55	śląd osadnictwa	-	epoka kamienia
23	Siemonia rejon ul. Jaworznik dz. 707/3	65	śląd osadnictwa	-	epoka kamienia
			punkt osadniczy	-	okres nowożytny
24	Siemonia rejon ul. Młyńskiej dz. 389/4	66	śląd osadnictwa	łużycka	epoka brązu wczesna epoka żelaza
1	Siemonia rejon ul. Jaworznik 1	43	punkt osadniczy	-	okres nowożytny
2	Siemonia rejon ul. Młyńskiej dz. 791	44	śląd osadnictwa	-	epoka kamienia
4	Twardowice rejon ul. Wolności	46	śląd osadnictwa	przeworska	epoka kamienia - neolit
1	Twardowice ul. Wolności, rejon dz. 553/1	79	punkt osadniczy osada	łużycka	epoka kamienia i brązu
2	Twardowice ul. Wolności, rejon dz. 165/1	80		łużycka	epoka kamienia i brązu
3	Twardowice rejon dz. 643	45	punkt osadniczy osada	-	epoka kamienia - neolit

Ochrona miejsc pamięci narodowej - Ofiary II wojny światowej

Lp.	Nr	Rodzaj	Opis	Położenie
-----	----	--------	------	-----------

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOBROWNIKI**

1	52/01 CKMP KT/084	U	Pomnik ku czci żołnierzy 59 Armii Czerwonej i 4 samodzielnego korpusu pancernego I Frontu Ukraińskiego poległych w styczniu 1945 roku	Bobrowniki, cmentarz parafialny
2	52/02 CKMP KT/088	U	Pomnik ku czci żołnierzy Armii Czerwonej poległych podczas wyzwolenia Rogoźnika w styczniu 1945 roku	Bobrowniki - Rogoźnik, ul. Kościuszki, cmentarz, obok budynku Gliwickich Zakładów Materiałów Ogniotrwałych
3	52/03	U	Pomnik ku czci żołnierzy 59 Armii Czerwonej i 4 samodzielnego korpusu pancernego I Frontu Ukraińskiego poległych w styczniu 1945 roku	Bobrowniki, przy Urzędzie Gminy
4	52/04 CKMP KT/087	U	Pomnik ku czci żołnierzy Armii Czerwonej poległych w 1945 roku	Bobrowniki - Myszkowice, ul. Wolności
5	52/05	GW	Grób wojenny strz. Jana Gołębiowskiego - żołnierza 11.pp Wojska Polskiego, poległego 1 września 1939 roku w miejscowości Celiny - pom.nagr.	Bobrowniki - Siemonia, ul. 1 Maja cmentarz parafialny

Na terenach wskazanych do zmiany zainwestowania bądź wprowadzenia nowej funkcji w niniejszej zmianie Studium nie występują obiekty objęte ochroną konserwatorską bądź wymagające tejże ochrony.

2.13. ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWARII PRZEMYSŁOWEJ

Na terenie gminy ani w jego najbliższym sąsiedztwie nie ma zakładów pracy o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W projekcie zmiany Studium wprowadzono zakaz realizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U z 2018 r. poz. 779 z późn. zm.).

2.14. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI

W dniu 27.04.2015 r. Dyrektor RZGW przekazał Wójtowi Gminy Bobrowniki z pismem znak ZP-18/0357/15/mzpmrp/7712 mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego. Z analizy wymienionych map wynika, iż w granicach gminy Bobrowniki występują:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią położone między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym rzeki Brynicy, na odcinku w południowo-wschodniej części gminy,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q_{0,2\%}$) o granicy zbieżnej z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią;
- obszary narażonych na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego zlokalizowanego wzdłuż rzeki Brynicy na niewielkim obszarze w południowo-wschodniej części gminy.

Tereny objęte zmianą studium i przeznaczone do zainwestowania znajdują się poza ww. obszarami.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, ust.2 pkt 2, litera a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2018 r., poz. 2081)

Poprzez brak realizacji ustaleń zmiany Studium rozumie się sytuację pozostawienia obszaru w dotychczasowym sposobie użytkowania. Na analizowanych terenach obowiązywać będą ustalenia: miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki w sołectwach: Dobieszowice, Rogoźnik, Bobrowniki, Siemonia i Sączów oraz ustalenia obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, sporządzonego w 2011 r.

Nowe tereny wskazane do zainwestowania w niniejszej zmianie studium pozostaną w rolniczym lub leśnym użytkowaniu, przy czym na terenach rolnych nie będzie prowadzona działalność rolnicza i podlegać będą one naturalnej sukcesji.

Brak realizacji ustaleń studium może ponieść ze sobą negatywne skutki, które w miarę upływu lat będą hamowały rozwój gminy. Niezrealizowane zostałyby aspiracje społeczne mieszkańców (zwiększenie kapitału ludzkiego i potencjału intelektualnego, podniesienie standardu zamieszkiwania).

4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM NA ŚRODOWISKO

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2, pkt 2, litera b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2018 r., poz. 2081).

W niniejszym opracowaniu w oparciu o analizy terenu, powiązań ze środowiskiem, wpływów poszczególnych terenów na otoczenie (sąsiednie tereny), skutków oddziaływania na środowisko poszczególnych terenów, przyjęto, iż przewidziane do realizacji w projekcie studium obszary nie należą do obszarów i inwestycji o przewidywanym znacząco negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Tereny o symbolach: MU, US, ZP/US-3, U, D1/2 zakwalifikowano do terenów o przewidywanym słabo negatywnym oddziaływaniu na środowisko, a tereny U/P, U/O, K/O do terenów o przewidywanym negatywnym oddziaływaniu na środowisko. Tereny i inwestycje mogące pozytywnie oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi to tereny: ZLd, ZP, ZN, R.

Przewidywane negatywne oddziaływanie na środowisko w szczególności terenów U/P, U/O, K/O dotyczy: wpływu na jakość powietrza atmosferycznego (emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza), wzmożonej emisji hałasu, oddziaływania na powierzchnie ziemi i pokrywy glebowej, emisją odpadów, emisji ścieków (odprowadzanie nieoczyszczonych bądź niedostatecznie oczyszczonych ścieków do wód), oddziaływaniem na wody powierzchniowe i podziemne, przyrodę i krajobraz (ograniczenie zasobów przyrodniczych, trwała zmiana środowiska naturalnego i jakości krajobrazu - ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, naruszenie naturalnego spływu powierzchniowego wód opadowych). Jednak w związku z niewielką powierzchnią ww. terenów nie zakwalifikowano ich do obszarów o znacząco negatywnym oddziaływaniu na środowisko.

5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PLANOWANYCH INWESTYCJI NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

5.1 Oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego

5.1.1 Ocena skutków projektowanych ustaleń studium

Ustalenia analizowanego projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przewidują realizację funkcji mogącej wpłynąć na pogorszenie stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego, w stosunku do stanu obecnego. Realizacja projektu spowoduje lokalne pogorszenie stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego.

Realizacja nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (MU), usług sportu i rekreacji (US), zieleni urządzonej oraz terenu zabudowy usługowej sportu i rekreacji (ZP/US-3), zabudowy usługowej (U), obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług (U/P), zabudowy usługowej i selektywnej zbiórki odpadów (U/O), urządzeń infrastruktury kanalizacyjnej i selektywnej zbiórki odpadów (K/O), dróg dojazdowych (D1/2) będzie oddziaływać negatywnie (oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie i chwilowe) na stan sanitarny powietrza atmosferycznego w najbliższym sąsiedztwie poprzez zwiększenie emisji zanieczyszczeń - emisja komunikacyjna, emisja pyłów i szkodliwych gazów pochodząca z lokalnych kotłowni węglowych i domowych pieców grzewczych. Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego będą miały charakter lokalny.

Teren gminy Bobrowniki położony jest na obrzeżach Aglomeracji Górnośląskiej. Istniejące zagospodarowanie to przede wszystkim tereny zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi im obiektami usługowymi koncentrujące się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych sołectw gminy. Miejscowo, na terenie poszczególnych sołectw, ulokowane zostały istniejące obiekty przemysłowe i produkcyjne. Oddziaływanie tego typu zabudowy ograniczone jest do granic terenu inwestycji. Na terenie gminy Bobrowniki stan czystości powietrza atmosferycznego zależy od dwóch rodzajów źródeł zanieczyszczeń:

- Emisji z zakładów przemysłowych i energetycznych zlokalizowanych w sąsiadujących z Bobrownikami gminach – głównie z Piekar Śląskich.
- Tzw. „niskiej emisji” czyli emisji lokalnej pochodzącej z palenisk domowych, małych kotłowni oraz pochodzących z transportu samochodowego.

Wybudowanie w Bobrownikach autostrady A1 przyczyniło się do pogorszenia warunków sanitarnych na terenach przyległych do przebiegu trasy. Projekt studium dla ochrony powietrza zaleca termomodernizację budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, zaleca też ogrzewanie pomieszczeń urządzeniami o wysokiej sprawności energetycznej i paliwami proekologicznymi dla przeciwdziałania niskiej emisji. W związku z faktem, iż Studium wprowadza nowe tereny przeznaczone do zainwestowania można się spodziewać, iż wraz z ich przyrostem może wzrosnąć emisja zanieczyszczeń do powietrza. Jedynym efektywnym rozwiązaniem byłoby w tym przypadku podłączenie wszystkich obiektów do sieci ciepłowniczej. Emisja zanieczyszczeń związana jest również z lokalizowaniem obiektów produkcyjnych, magazynów, składów i obiektów usługowych. Źródłem zanieczyszczeń w tym przypadku poza kotłowniami są procesy technologiczne prowadzone w zakładach lokowanych na tego typu terenach. Rodzaj i wielkość emisji zwykle jest uzależniona od profilu prowadzonej działalności na tych terenach.

Poszerzenie obszarów związanych z zabudową związane będzie równocześnie z rozwojem sieci drogowej. Wraz z powstawaniem nowych budynków nasilać się będzie ruch na istniejących i projektowanych drogach. Oddziaływanie to jest nieuniknione w przypadku terenów zainwestowanych i zapisy zmiany Studium nie są w stanie w żaden sposób go ograniczyć.

Istotne znaczenia dla poprawy jakości powietrza atmosferycznego ma konieczność uwzględniana wymogów uchwały Nr V/36/1/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 12 kwietnia, poz. 2624). Zgodnie z ww. uchwałą w instalacjach zakazuje się między innymi stosowania:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
- 2) mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem,

3) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %,

4) biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20 %.

Reasumując w wyniku realizacji zagospodarowania przestrzennego zgodnie z przyjętymi w zmianie Studium zapisami stan powietrza atmosferycznego na omawianym terenie może się zmienić. Niemniej jednak w dalszym ciągu największy wpływ na warunki sanitarne powietrza będą miały czynniki zewnętrzne, a w szczególności emitory zlokalizowane na terenach przemysłowych sąsiadujących z gminą Bobrowniki.

5.1.2 Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia zagrożenia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące warunki:

1. zapewnienie dobrego przewietrzenia (uwzględnienie przeważających na tym terenie kierunków wiatrów) oraz zachowanie odpowiednich ciągów, tak by ograniczyć tworzenie się zastoisk zanieczyszczonego powietrza oraz ograniczyć wpływ emisji spalin na mieszkających w okolicy ludzi,
2. zaleca się stosowanie czystych nośników energii: elektrycznych, gazowych lub olejowych celem ograniczenia niskiej emisji,
3. stosowanie odnawialnych źródeł energii, w szczególności wykorzystujących energię słoneczną,
4. respektowanie wymogów uchwały Nr V/36/1/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

5.2 Oddziaływanie na środowisko związane z emisją hałasu

5.2.1 Ocena skutków projektowanych ustaleń studium

Zasięg oddziaływania źródeł emisji hałasu zależy od szeregu cech terenu, między innymi od rodzaju i ukształtowania powierzchni gruntu, prędkości i kierunku wiatru, temperatury i wilgotność powietrza oraz występowania przegród urbanistycznych lub ekranów. Źródłami emisji hałasu na analizowanym obszarze mogą być emitory liniowe - szlaki drogowe oraz emitory punktowe (usługi dopuszczone na terenach mieszkaniowych). Prognozuje się, że realizacja zabudowy na projektowanych terenach: mieszkaniowo- usługowych (MU), usług sportu i rekreacji (US), zieleni urządzonej oraz terenu zabudowy usługowej sportu i rekreacji (ZP/US-3), zabudowy usługowej (U), obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług (U/P), zabudowy usługowej i selektywnej zbiórki odpadów (U/O), urządzeń infrastruktury kanalizacyjnej i selektywnej zbiórki odpadów (K/O), spowoduje pogorszenie klimatu akustycznego (oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, chwilowe) w stosunku do stanu aktualnego. Będzie to związane z budową obiektów, remontami, rozbudową, przebudową obiektów, działalnością usługową, nasileniem ruchu kołowego (tereny 1-9D1/2), z obsługą parkingów, dostawą towaru. Należy zwrócić uwagę, iż tereny MU podlegają ochronie akustycznej i w ich obrębie wymagane jest ograniczenie dopuszczalnych poziomów hałasu,

Ze względu na zbieżność funkcji nie przewiduje się negatywnego oddziaływania terenów sąsiednich na projektowane obszary.

Na terenie Bobrownik źródłem hałasu jest przede wszystkim ruch kołowy związany z głównymi arteriami komunikacyjnymi przebiegającymi przez gminę oraz napowietrzne linie energetyczne wysokiego napięcia. Jednak nie przewiduje negatywnego wpływu autostrady A1 na planowaną zabudowę. Nowo wyznaczone tereny MU położone są poza zasięgiem oddziaływania akustycznego autostrady (izolinie wskazujące poziomy hałasu zostały wskazane na rysunku nr 1 – Kierunki Zagospodarowania przestrzennego). Dodatkowo teren 14MU oddzielony jest od autostrady pasem zieleni urządzonej. Ponadto na terenie usług 2U leżącym w sąsiedztwie autostrady obowiązuje zgodnie z wymogami projektu studium zakaz realizacji usług wymagających ochrony przed hałasem.

Główne ciągi komunikacyjne oprócz autostrady A1 to również droga wojewódzka 913 Łagisza – Pyrzowice przebiegająca z północy na południe we wschodniej części gminy oraz

droga krajowa 78 relacji Siewierz – Tarnowskie Góry o przebiegu zbliżonym do równoleżnikowego, przecinająca północną część gminy. Nowo planowane tereny pod zabudowę leżą w znacznym oddaleniu od ww. dróg i związku z tym nie przewiduje się ich negatywnego oddziaływania na zabudowę.

5.2.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądanego i optymalnego kierunku działań.

Celem ograniczenia zagrożenia klimatu akustycznego wymaga się, aby realizacja ustaleń studium uwzględniała następujące warunki:

1. hałas z nowo lokalizowanych inwestycji nie może przekraczać dopuszczalnych poziomów określonych w przepisach odrębnych;
2. minimalizacja uciążliwości komunikacyjnych poprzez wyprowadzenie ruchu ciężarowego z obszarów zamieszkania;
3. modernizacja dróg kołowych w zakresie poprawy właściwości nawierzchni,
4. usytuowanie nowych uciążliwych obiektów powinno uwzględniać przeważające na tym terenie kierunki wiatrów tak by ograniczyć wpływ emisji hałasu na środowisko oraz na mieszkańców w okolicy ludzi.

5.3 Oddziaływanie na środowisko związane z wpływem wibracji

Ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie powinny spowodować zwiększenia zagrożenia środowiska wibracjami.

W świetle dotychczasowych doświadczeń z ocenami szkodliwości drgań wzbudzanych przez ruch pojazdów samochodowych oraz z ocenami uciążliwości tych drgań dla ludzi w budynkach biernie te drgania odbierających, uważa się, że ruch drogowy odbywający się po

gładkich nawierzchniach nie wzbudza drgań, które mogły być szkodliwe dla budynków i uciążliwe dla mieszkańców budynków położonych w sąsiedztwie tych tras.

Celem ograniczenia negatywnego wpływu wibracji na środowisko należy: usprawnić przepustowość szlaków i węzłów infrastruktury transportowej, poddać modernizacji drogi kołowe w zakresie poprawy właściwości nawierzchni.

5.4 Oddziaływanie na środowisko związane z emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego

Wśród zidentyfikowanych, szkodliwych dla środowiska, rodzajów promieniowania powodowanego przez działalność człowieka, wyróżnia się promieniowanie niejonizujące, pojawiające się wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności itp. Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości 1 Hz do 1016 Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe - linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe - urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300,000 MHz, do których należą: stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV oraz urządzenia radionadawcze i telewizyjne (np. stacje bazowe telefonii komórkowej).

Naczelnymi czynnikami promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego na terenie gminy są urządzenia elektroenergetyczne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. Stacje bazowe telefonii komórkowej są zlokalizowane w wielu miejscach na terenie całej gminy Bobrowniki (są to powszechnie występujące wieże wolnostojące w terenach rolnych). Zasięg ich ponadnormatywnego oddziaływania przeważnie wynosi od 30 do 100 m w poziomie oraz od 10 do 40 m w pionie. Ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu urządzenia te rozlokowane są na szczytach wzgórz, które są odpowiednio oddalone od istniejącej zabudowy mieszkaniowej i w związku z tym nie stwarzają zagrożenia dla ludzi. W obszarze gminy utrzymano istniejące napowietrzne linie energetyczne wysokiego napięcia o napięciu znamionowym 400 kV, 220 kV i 110 kV przebiegające w południowej i środkowej części

gminy Bobrowniki. Każda z linii posiada określoną przepisami odrębnymi strefę techniczną w której obowiązuje zakaz zabudowy. Oddziaływanie linii energetycznych ograniczone jest zatem do wyznaczonych stref technicznych. Studium utrzymuje również lokalizację istniejących masztów i stacji bazowych telefonii komórkowej. Dopuszcza się możliwość budowy urządzeń radiokomunikacyjnych dla sieci bezprzewodowych, lokalizację stacji bazowych telefonii komórkowej, anten linii radiowych i innych niezbędnych obiektów sieci radiowych, w sposób ograniczający oddziaływanie na ludzi zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto zmiana Studium przewiduje zapewnienie obsługi telekomunikacyjnej telefonii stacjonarnej stosownie do występującego zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne z istniejącego systemu oraz poprzez rozbudowę istniejących sieci i urządzeń teletechnicznych szczególnie na terenach nowego zainwestowania.

Wymagania w zakresie ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192 poz. 1883). Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

Reasumując, pomimo wymienionych wyżej możliwości wystąpienia niekorzystnego oddziaływania w gminie Bobrowniki, nie nastąpi istotna zmiana wielkości zagrożenia dla ludzi ze strony niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego w stosunku do stanu obecnego

5.5 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i pokrywy glebowej

5.5.1 Ocena skutków projektowanych ustaleń studium

Teren gminy Bobrowniki aktualnie jest częściowo zabudowany, a powierzchnia ziemi została przekształcona. Realizacja zagospodarowania przestrzennego przyjętego w zmianie Studium w mniejszym lub większym stopniu będzie oddziaływać na istniejące ukształtowanie terenu. W obrębie obszarów, gdzie utrzymane zostało istniejące zagospodarowanie zmiany powierzchni ziemi będą niewielkie. Obejmować mogą dodatkowe zagospodarowanie realizowane w ramach zagęszczania istniejącej zabudowy bądź rozbudowy i przebudowy

istniejących obiektów. Znaczne zmiany w ukształtowaniu powierzchni i pokrywy glebowej występować będą także w obszarze projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowo - usługowej oznaczonych na rysunku zmiany Studium jako MU, terenach usług - U, US, obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług - U/P. Obszary te, w obecnym zagospodarowaniu, pokrywają w większości otwarte tereny pól i łąk. Realizacja jakichkolwiek inwestycji w tym terenie wymagać będzie niwelacji terenu pod możliwość lokalizacji obiektów kubaturowych i towarzyszącej im infrastruktury drogowej. Innym oddziaływaniem związanym z przyrostem terenów zabudowanych będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, co ograniczy możliwość infiltracji wód w głąb ziemi i równocześnie powodować będzie wzrost spływu wód deszczowych z terenów utwardzonych. Inną konsekwencją wprowadzania nowej zabudowy będzie zakłócenie lub przerwanie naturalnych szlaków migracji zwierząt, szczególnie na terenach otwartych pól i nieużytków a także utrudnienie dostępu do żerowisk.

Realizacja ustaleń studium, obejmująca powstawanie nowych obiektów kubaturowych i infrastrukturalnych, będzie wiązała się z nieodwracalnymi zmianami powierzchni terenu (przyrost powierzchni nieprzepuszczalnych, przemieszczanie mas ziemnych) oraz trwałego ubytku pokrywy glebowej (powierzchni biologicznie czynnej).

Dla nowo projektowanej funkcji największe znaczenie ma ochrona wierzchniej warstwy gleby, która powinna być selektywnie zdjeta, przyzmowana a następnie wykorzystywana na terenach przedmiotowych działek lub przy rekultywacji terenów zdegradowanych (np. do niwelacji terenu).

Realizacja nowych obiektów, w tym infrastruktury komunikacyjnej może wpłynąć na pogorszenie jakości gleb - skażenia gleby poprzez wycieki nieczystości z nieszczelnych szamb, brak kanalizacji, skażenie substancjami ropopochodnymi, obecność ludzi. Zanieczyszczenie gleb będzie obejmowało najbliższe sąsiedztwo źródła zanieczyszczenia.

5.5.2 Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i

konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia uciążliwości skierowanej na powierzchnię ziemi i pokrywę glebową należy uwzględnić działania eliminujące lub zmniejszające negatywne skutki:

1. uzupełniać powierzchnie zdegradowane w trakcie prac inwestycyjnych nową warstwą glebową z wprowadzeniem szaty roślinnej,
2. zakaz stosowania do utwardzania niwelacji terenów materiałów należących do kategorii odpadów niebezpiecznych zgodnie z przepisami odrębnymi,
3. zakaz stosowania rozwiązań technologicznych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, które mogłyby powodować dostawanie się nieoczyszczonych ścieków do gruntu,
4. nakaz zachowania standardu terenów biologicznie czynnych dla terenów zabudowy, co najmniej w ilościach wskazanych w ustaleniach projektu studium.

5.6 Oddziaływanie na środowisko związane z emisją odpadów

5.6.1 Ocena skutków projektowanych ustaleń studium

Gmina Bobrowniki realizuje gospodarkę odpadami zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie oraz przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Na terenie Gminy istnieje uporządkowany system gospodarki odpadami. Przedmiotowa jednostka należy do regionu II gospodarki odpadami. Na terenie Gminy obowiązuje „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bobrowniki” przyjęty uchwałą Rady Gminy. W ramach regulaminu, właściciele nieruchomości są zobowiązani do utrzymania czystości oraz porządku. Gmina zapewni selektywną zbieranie odpadów w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenach oznaczonych symbolami: 1K/O, 1U/O.

Realizacja obiektów w ramach projektowanych terenów wiąże się przede wszystkim ze zwiększeniem ilości odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych oraz odpadów pochodzących z prowadzonej działalności przewidzianej ustaleniami projektu studium. Zagrożenie może wiązać się z brakiem terminowego usuwania odpadów, składowaniem odpadów w miejscach innych niż do tego wyznaczone, powstawaniem tzw. „dzikich” składowisk odpadów.

Pomimo wymienionych wyżej możliwości wystąpienia niekorzystnego oddziaływania, na analizowanym terenie gminy nie nastąpi istotna zmiana wielkości zagrożenia dla ludzi w stosunku do stanu obecnego, związanego ze wzmożoną emisją odpadów.

5.6.2 Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądanego i optymalnego kierunku działań.

Celem ograniczenia emisji odpadów realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące warunki:

1. wymaga się selektywnego gromadzenia odpadów w przystosowanych do tego pojemnikach,
2. wymaga się postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami, wymaganiami ochrony środowiska,
3. nakazuje się terminowe usuwanie odpadów,
4. miejsca składowania odpadów powinny posiadać szczelną nawierzchnię uniemożliwiającą infiltrację wycieków do gleby, gruntu.

5.7 Oddziaływanie na środowisko związane z emisją ścieków

5.7.1 Ocena skutków projektowanych ustaleń studium

Realizacja ustaleń zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, spowoduje wzrost wytwarzanych ścieków w stosunku do stanu obecnego. Emisja ścieków będzie związana z eksploatacją obiektów na terenach o symbolach MU, U, US i U/P, K/O, U/O, ZP/US oraz D1/2.

Stan zaopatrzenia gminy w sieć wodociągową jest dobry, natomiast poziom wyposażenia w sieć kanalizacyjną jest niedostateczny. Z sieci wodociągowej korzysta ponad 98% mieszkańców gminy, podczas gdy z sieci kanalizacyjnej nieco ponad 50% mieszkańców. Na

terenie gminy działa jedna mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków w sołectwie Rogoźnik, która obecnie jest w rozbudowie. Docelowa przepustowość oczyszczalni ścieków wynosi 2000 m³/d.

Analiza założeń, zakazów, nakazów, ustaleń zawartych w: ekofizjografii, operatach, dokumentacjach o tematyce środowiskowej oraz zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ustalających zasady ochrony środowiska i przyrody, wykazała, iż realizacja nowych obiektów będzie źródłem wytwarzania ścieków, stwarzając zagrożenie bezpośrednie, stałe lub chwilowe dla środowiska. Związane jest to ze stosowaniem nieszczelnych szamb, brakiem kanalizacji, skażeniem substancjami ropopochodnymi i metalami ciężkim wód opadowych z trwałych nawierzchni dróg, parkingów.

5.7.2 Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia emisji ścieków realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące warunki:

1. ścieki odprowadzane do wód powierzchniowych winny spełniać wymagania obowiązującego rozporządzenia, w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego,
2. celem zabezpieczenia przed przedostawaniem się ścieków do wód powierzchniowych i podziemnych wymaga się stosowania zbiorników bezodpływowych wyposażonych w dno i ściany nieprzepuszczalne,
3. zakazuje się stosowania rozwiązań technologicznych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, które mogłyby powodować dostawanie się nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu,

- wymaga się terminowego usuwania odpadów – celem zabezpieczenia przed niebezpiecznymi wyciekami powstałymi na wskutek infiltracji wód opadowych.

5.8 Zagrożenia kopalin

Zgodnie z wymogami art. 95 ustawy Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 2126 z późn. zm.) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ujawnia się tereny występowania udokumentowanych złóż kopalin. Udokumentowane złoża węgla kamiennego występują w południowej części gminy Bobrowniki. Jedynie tereny o symbolach: 26MU, ZP/US-3, 1U, 6-9D1/2, 36MU położone są w granicach występowania złóż. Równocześnie południowa część terenu ZP/US-3 znajduje się w granicach obszaru górniczego „Brzeziny Śląskie V” i terenu górniczego „Brzeziny Śląskie VI”

Ustalenia projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie spowodują zagrożeń dla kopalin.

5.9 Zagrożenia wód powierzchniowych

5.9.1 Ocena skutków projektowanych ustaleń studium

Na obszarze gminy dominuje zabudowa jednorodzinna o niskiej intensywności i zabudowa mieszkaniowo – usługowa (drobny handel, rzemiosło itp.). Zabudowania usługowe to przede wszystkim obiekty użyteczności publicznej, handlowe, gastronomiczne itp. Obiekty produkcyjno-usługowe, składy i magazyny rozmieszczone są pojedynczo w obrębie poszczególnych sołectw i nie tworzą większych skupisk. Znaczną część gminy pokrywają lasy, pola uprawne i nieużytki. Ustalenia studium zachowują istniejące tereny zabudowy zabudowane w dotychczasowym użytkowaniu. Ograniczone zostają natomiast powierzchnie terenów nieużytków i pól uprawnych oraz tereny zieleni nie urządzonej na rzecz nowych terenów zabudowy usługowej mieszkaniowo – usługowej i obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług. Aktualnie gmina Bobrowniki jest częściowo skanalizowana, docelowo przewiduje się skanalizowanie całej gminy. Ścieki siecią kanalizacji miejskiej przesyłane są na oczyszczalnię ścieków w Rogoźniku. W tym celu w obrębie poszczególnych sołectw projektowane jest wybudowanie przepompowni umożliwiających tłoczenie ścieków do

oczyszczalni. Wśród obszarów, dla których wprowadzono nowe formy zainwestowania, największe zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego stwarzają tereny produkcyjne i usług wytwórczości. W ramach ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, dla terenów związanych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i towarzyszącą jej zabudową usługową, obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług, ośrodków produkcji gospodarki ogrodniczej i hodowlanej oraz urządzeń obsługi gospodarki leśnej. Na mocy ustawy Prawo Wodne ochronie podlegają również wszystkie zbiorniki wód powierzchniowych na terenie gminy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie - Jeziora Rogoźnickie oraz Zbiornik Kozłowa Góra.

Realizacja obiektów w ramach zmiany studium może oddziaływać na jakość wód powierzchniowych (oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, chwilowe lub stałe). Związane jest to z brakiem kanalizacji i stosowaniem nieszczelnych zbiorników bezodpływowych, wpływem zanieczyszczonych wód opadowych, pochodzących z powierzchni nieprzepuszczalnych - ulice, place, parkingi.

Analiza założeń, zakazów, nakazów, ustaleń zawartych w: ekofizjografii, operatach, dokumentacjach o tematyce środowiskowej oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ustalających zasady ochrony środowiska i przyrody, wykazała, iż realizacja nowych obiektów w ramach terenów inwestycyjnych będzie w niewielkim stopniu wpływać niekorzystnie na stan wód powierzchniowych w najbliższym sąsiedztwie.

5.9.2 Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Ochrona środowiska wodnego realizowana jest w zmianie Studium poprzez wprowadzenie ograniczenia stosowania indywidualnych systemów oczyszczania ścieków sanitarnych, dopuszcza się jedynie na terenach nieskanalizowanych gromadzenie ścieków w

szczelnych okresowo opróżnianych zbiornikach przydomowych do czasu wybudowania kanalizacji miejskiej.

Celem ograniczenia zagrożenia wód powierzchniowych realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące warunki:

1. uporządkowanie gospodarki ściekami, rozbudowa sieci kanalizacji rozdzielczej dla obszarów dotychczas nieskanalizowanych,
2. do czasu odprowadzenia ścieków do zbiorczej sieci kanalizacyjnej dopuszcza się stosowanie zbiorników bezodpływowych wyposażonych w dno i ściany nieprzepuszczalne oraz odpowiednią konstrukcję i szczelność sieci kanalizacyjnej,
3. wody opadowe w szczególności z powierzchni ulic oraz parkingów przed wprowadzeniem do istniejących cieków należy doprowadzić do odpowiednich parametrów czystości wód,
4. wymóg terminowego usuwania odpadów – celem zabezpieczenia przed niebezpiecznymi wyciekami powstałymi na wskutek infiltracji wód opadowych,
5. zakaz odprowadzania do gruntu ścieków bytowych i komunalnych oraz wód opadowych bez oczyszczania.

5.10 Zagrożenia wód podziemnych

5.10.1 Ocena skutków projektowanych ustaleń studium

Obiekty związane z realizacją funkcji mieszkaniowej i usługowej, obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług mogą stanowić niewielkie zagrożenie dla wód podziemnych. Prognozowane oddziaływanie (pośrednie, chwilowe lub stałe) związane jest to z brakiem kanalizacji i stosowaniem nieszczelnych zbiorników bezodpływowych, wpływem zanieczyszczonych wód opadowych, pochodzących z powierzchni nieprzepuszczalnych - ulice, place, parkingi. Źródła zanieczyszczenia będą jednak miały charakter lokalny i nie przyczynią się do ponadnormatywnego skażenia wód podziemnych w stosunku do stanu obecnego.

W granicach gminy Bobrowniki występują 3 triasowe zbiorniki wód podziemnych: triasowe GZWP nr 327 Lubliniec – Myszków (północna część gminy), GZWP nr 329 Bytom (południowa część gminy), GZWP nr 454 Olkusz – Zawiercie (niewielki skrawek wschodniego obrzeża gminy) Ponieważ większość obszaru gminy pokrywają grunty szczególnie podatne na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych oraz istnieje hydrauliczna łączność głównych

warstw wodonośnych z piętnem czwartorzędowym istnieje również ryzyko antropogenicznego zanieczyszczenia wód triasowych. Ochronie podlegają również ujęcia wód podziemnych znajdujące się na terenie gminy eksploatowane na podstawie obowiązujących pozwoleń wodno-prawnych. Dla tychże ujęć ustanowione zostały, zgodnie z przepisami odrębnymi, strefy ochrony sanitarnej bezpośredniej.

Projektowane nowe tereny wyznaczone w studium zlokalizowane są w większości poza granicami udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych za wyjątkiem terenów o symbolach: 26MU, 36MU, 20MU, 21MU, 22MU, 25MU, ZP/US-3 i 1U, znajdujących się w obrębie GZWP nr 329 Bytom, a także terenów: 15MU, 1MU, 2MU, 32MU znajdujących się w obrębie GZWP nr 454 Olkusz-Zawiercie oraz terenów o symbolach 3U/P (zmiana funkcji), 4UP leżących w obrębie GZWP nr 327 Lubliniec-Myszków. Dodatkowo tereny o symbolach: 1MU, 2MU, 15MU, 32MU znajdują się w obrębie projektowanego obszaru ochronnego GZWP nr 454 Olkusz-Zawiercie.

5.10.2 Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia zagrożenia wód podziemnych realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące warunki:

1. wody opadowe przed wprowadzeniem do istniejących cieków, doprowadzić do odpowiednich parametrów czystości wód (wprowadzenie separatorów, oczyszczalników),
2. miejsca tymczasowego składowania odpadów powinny posiadać szczelną nawierzchnię uniemożliwiającą infiltrację wycieków do gleby, gruntu,
3. tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej należy podłączyć do gminnych instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych,

4. terminowe usuwanie odpadów.

5.11 Zagrożenia topoklimatu

5.11.1 Ocena skutków projektowanych ustaleń studium

Projektowane ustalenia studium w niewielkim stopniu mogą wpłynąć na zmianę topoklimatu na analizowanym obszarze.

Wprowadzenie obiektów kubaturowych oraz wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni pokrytej roślinnością, będzie powodować zmianę warunków mikroklimatycznych w kierunku typowym dla terenów zurbanizowanych. Wpływ projektowanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na warunki klimatyczne może być odczuwalny wskutek emisji gazów cieplarnianych (oddziaływanie na klimat w skali globalnej) oraz poprzez zmiany mikroklimatyczne. Emisja gazów cieplarnianych uzależniona będzie w głównie ze spalania paliw (węgla, oleju lub gazu) w celach grzewczych. Skala tego zjawiska będzie uwarunkowana od stopnia intensywności zabudowy oraz charakteru wprowadzanych usług. Pomimo powyższego nie przewiduje się zasadniczych zmian topoklimatu na projektowanych obszarach i w ich sąsiedztwie.

5.11.2 Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądaných i optymalnych kierunków działań.

Celem ograniczenia zagrożenia topoklimatu realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące warunki:

1. zapewnienie dobrego przewietrzenia (uwzględnienie przeważających na tym terenie kierunków wiatrów), tak by ograniczyć tworzenie się zastoisk zanieczyszczonego powietrza oraz ograniczyć wpływ emisji spalin na mieszkających w okolicy ludzi,
2. zachowanie standardu terenów biologicznie czynnych przy planowanej zabudowie,

3. stosowanie dostępnych technologii ograniczających niską emisję.
4. nowe budynki powinny się cechować mniejszym zapotrzebowaniem na ciepło (lepsza izolacyjność cieplna, rekuperacja),
5. stosowanie odnawialnych źródeł energii (energia słoneczna),
6. terminowe usuwanie odpadów.

5.12 Zagrożenie przyrody i krajobrazu

5.12.1 Ocena skutków projektowanych ustaleń studium

W gminie Bobrowniki środowisko naturalne poddawane jest następującym zagrożeniom pochodzącym z terenów sąsiednich:

- zanieczyszczeniom związanym z ruchem komunikacyjnym,
- zanieczyszczeniom pyłowym ze źródeł niskiej emisji;
- zanieczyszczeniom wód powierzchniowych i podziemnych;

Gmina Bobrowniki charakteryzuje się dominacją terenów otwartych o charakterze rolniczym przy udziale terenów osiedleńczo – mieszkaniowych. W części środkowej gminy występuje pas lasów ochronnych, będący w zarządzie nadleśnictwa Świerklaniec i podlegający ochronie na mocy Ustawy o lasach. Kompleksy leśne wraz z otwartymi przestrzeniami pól uprawnych tworzą swoiste korytarze ekologiczne mające kontynuację na terenach sąsiadujących z gminą Bobrowniki, czyli przede wszystkim na terenach gminy Wojkowice i Świerklaniec.

Część obszaru gminy położona są w obrębie ponadregionalnego korytarza migracji ptaków „Lasy Lublinieckie”, który obejmuje pas ww. lasów państwowych nadleśnictwa Świerklaniec, a także niewielkie obszary zabudowy sołectwa Dobieszowice, Rogoźnik oraz Siemoni. Przez północne sołectwa: Sączów, Siemonię oraz Myszkowice przebiega regionalny korytarz migracji ptaków „Lasy Lublinieckie – Dolina Przemszy”. W obrębie korytarza w znacznej części występują tereny zabudowane bądź przeznaczone do zainwestowania, a także niewielkie obszary pól uprawnych. W gminie Bobrowniki dla zachowania powiązań pomiędzy obszarem ostoi przyrodniczej a obszarami o wysokich wartościach przyrodniczo – krajobrazowych wykorzystując przestrzenie naturalnych koryt cieków, zadrzewień i zakrzewień śródpolnych na terenach o bogatej ekspozycji krajobrazu już obowiązujące studium wyznaczyło tereny

wskazane do ochrony. Tego typu obszarami w gminie Bobrowniki są m.in. tereny położone wokół zbiorników Rogoźnickich wraz z Górą Buczyna które w obowiązującym Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki wskazane zostały do objęcia ochroną jako obszar chronionego krajobrazu. Tereny wskazane do ochrony w postaci użytków ekologicznych, obejmujące okolice Pomłynia (dwa użytki ekologiczne dla ochrony obszaru źródłiskowego Potoku Jaworzniak) oraz użytek ekologiczny obejmujący obszar o wysokich walorach krajobrazowych sołectwa Wymysłów - wilgotne łąki nad Brynicą powinny zostać wykluczone z zainwestowania pozaprzyrodniczego. Obszar ten obejmuje w niniejszej zmianie studium tereny trwałych użytków zielonych (1-2ZN). Na terenach tych obowiązuje utrzymanie istniejącego sposobu zagospodarowania z możliwością realizacji urządzeń wodnych. Tego rodzaju zagospodarowanie jak i wielkość obszaru jest zgodna z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Wymysłów (uchwała Nr XLI/515/14 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 29 maja 2014 r.). Obszar otoczony jest terenami rolniczymi. Kolejnymi terenami o wartościach przyrodniczych są znajdujące się w granicach gminy Bobrowniki kompleksy leśne i rozległe tereny otwarte pól uprawnych i nieużytków rozciągające się w północnej i północno-wschodniej części gminy stanowiące lokalne korytarze ekologiczne. Obejmują one m.in. obszary łączące Korzystną Górę z Górą Dziewiczą wraz z łąkami w południowej części Sączowa oraz tereny pomiędzy Korzystną Górą a Wałem w Siemoni poprzez lasy w Siemoni, Sroczą Górę z lasami wokół Jezior Rogoźnickich oraz łąki nad potokiem Jaworzniak.

Aby ograniczyć jakikolwiek negatywne oddziaływanie nowej zabudowy na środowisko, a także zrekomensować utratę powierzchni biologicznie czynnej podjęto decyzją o wycofaniu się z części terenów, które były przeznaczone pod zabudowę mieszkaniowo-usługową w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy sporządzonym w 2011 r.

Łączna suma powierzchni terenów, w których wycofano się z planowanej zabudowy mieszkaniowo-usługowej wskazanej obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wynosi 138,23 ha. Łączna suma nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniowo-usługową w niniejszej zmianie studium wynosi 97,60 ha. Z ww. zestawienia jednoznacznie wynika, iż powierzchnia nowych terenów przewidzianych do zabudowy jest mniejsza od powierzchni terenów, na których wycofano się z zabudowy i utrzymano rolnicze użytkowanie. W północnych sołectwach: Sączowie

ograniczono zabudowę mieszkaniowo-usługową o 49,42 ha, w Wymysłowie o 26,24 ha, w Siemoni o 7,73 ha, w Twardowicach o 0,9 ha. Tak znaczne ograniczenie zabudowy i utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej niewątpliwie korzystnie wpłynie na zachowanie lokalnych korytarzy ekologicznych. Również należy dodać, iż w obrębie obszaru wskazanego do ochrony jako zespół chronionego krajobrazu łączna suma powierzchni terenów, na których wycofano się z zabudowy wynosi 48,60 ha, a powierzchnia nowych terenów planowanych do zabudowy w niniejszej zmianie studium wynosi 6,66 ha.

W obrębie Ostoi Siewierskiej wycofano się z 11,59 ha przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową a powierzchnia nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę o funkcji MU wynosi 1,43 ha.

Dla zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych w niniejszej zmianie studium uwzględniono również występowanie przejść dla zwierząt realizowanych w ciągu autostrady A1. Przejścia zostały oznaczone graficznie na rysunku nr 1 – Kierunku zagospodarowania przestrzennego. W sąsiedztwie autostrady w miejscach występowania ww. przejść wprowadzono funkcję ZPI – zieleni urządzonej, na której nie przewiduje się realizacji obiektów budowlanych za wyjątkiem sieci infrastruktury technicznej oraz budowli chroniących przed hałasem. Funkcja ta została wprowadzona również w sąsiedztwie terenów: 14MU, 2U oraz 39MU. Ograniczenie zabudowy na terenach ZPI umożliwi swobodną migrację zwierząt. Należy również dodać, iż już w obowiązujących planach miejscowych w sąsiedztwie autostrady utrzymano na części terenów rolnicze użytkowanie, a częściowo wprowadzono tereny zieleni izolacyjnej z ograniczeniem zabudowy i z możliwością realizacji budowli chroniących przed hałasem.

Również cenne pod względem przyrodniczym są obszary źródliskowe i kompleksy łąkowe wraz z siecią rowów melioracyjnych stanowiących dopływ Potoku Jaworznik i rozciągające się w południowej części gminy, na granicy sołectw Bobrowniki i Rogoźnik. Jest to obszar proponowany do ochrony w formie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego. (kontynuacja zapisów obowiązującego studium).

Granica zespołu w projekcie studium nie obejmuje nowych terenów wskazanych do zabudowy (16MU, 17MU, 18MU). Są to tereny gminne które wraz z terenami 34MU, 35MU tworzą zwarty kompleks terenów o charakterze strategicznym.

Gmina ze względu na swe walory przyrodnicze oraz przebieg autostrady A1, cieszy się dużym zainteresowaniem inwestorów, dla których stanowi ona nie tylko atrakcyjne miejsce zamieszkania, lecz również prowadzenia działalności gospodarczej. Na obszarze gminy

osiedlają się ludzie z całej aglomeracji, szukających tańszego i zdrowego miejsca do zamieszkania. Łączna suma terenów otwartych w gminie obejmujących lasy i użytki rolne wynosi 84,5 % powierzchni gminy, z czego lasy obejmują 21,5 % powierzchni, użytki rolne 63 % obszaru gminy. Na terenie gminy wyraźnie widać tendencję zmiany charakteru prowadzonych działalności i odstępowanie od działalności rolniczej. Obecnie na 1169 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze Regon tylko 16 działa w sektorze rolniczym.

Łączna suma powierzchni nowych obszarów przeznaczonych do zainwestowania i do zmiany funkcji lub parametrów zabudowy wynosi 402,58 ha, z czego tereny ZN, ZL_d, ZP obejmują 53,99 ha, a tereny rolnicze 1-22R (w obowiązującym studium MU i U/P) 155,69 ha.

Na terenie 2U/P (24,99 ha) utrzymano pierwotną funkcję produkcyjną i usługową oraz dodatkowo wprowadzono możliwość realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW z wyjątkiem odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru. Funkcja produkcyjno-usługowa na ww. terenie została już wskazana w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a także w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (uchwała NR XLI/512/14 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bobrowniki – sołectwo Rogoźnik). Obecnie zgodnie z zapisem planu miejscowego istnieje możliwość realizacji ogniw fotowoltaicznych o mocy poniżej 100 kW. Teren położony jest w obrębie nieczynnego kamieniołomu. Zmiana zakresu już istniejącej funkcji produkcyjnej nie spowoduje wzrostu uciążliwości na środowisko przyrodnicze. Instalacje fotowoltaiczne ze względu na ich pasywność (brak emisji zanieczyszczeń, hałasu oraz szkodliwego pola elektromagnetycznego) nie stanowią zagrożenia dla zwierząt, roślin i ludzi. Powłoka antyrefleksowa pokrywająca panele fotowoltaiczne zwiększa absorpcję energii promieniowania słonecznego oraz zapobiega niepożądanemu efektowi odbicia światła od ich powierzchni. W związku z powyższym nie będą one oślepić ptaków, mogących przelatywać nad instalacją. Ze względu na brak uciążliwości nie przewiduje się wyznaczenia strefy ochronnej dla planowanego przedsięwzięcia. Nowo planowana inwestycja przyczyni się do ograniczenia lokalizacji obiektów kubaturowych o funkcji produkcyjno-usługowej na ww. obszarze, a tym samym ograniczenia ewentualnych uciążliwości związanych z emisją odpadów, ściszków oraz gazów. Biorąc pod uwagę przedstawioną argumentację ww.

inwestycja nie będzie miała ujemnego wpływu na położony w sąsiedztwie obszar proponowany do ochrony w formie stanowiska dokumentacyjnego. Realizacja funkcji produkcyjnej wiąże się natomiast z utratą powierzchni biologicznie czynnej.

Ściany kamieniołomu, w szczególności silnie eksponowane (południowe zbocza) są ostoją wielu roślin kserotermicznych, szczególnie drobnych, jednorocznych gatunków, które często nie utrzymują się już w zwartych płatach. Ściany te tworzą różne mikrosiedliska różniące się ekspozycją, nachyleniem, stopniem zarośnięcia itp. co daje możliwości rozwoju gatunków o różnych wymaganiach ekologicznych na stosunkowo niewielkiej powierzchni. Zakłada się, iż planowana inwestycja niewątpliwie spowoduje ograniczenie walorów przyrodniczych terenu, lecz należy dodać, iż przekształcenie kamieniołomu dla potrzeb funkcji produkcyjno-usługowej nastąpiło już w obowiązującym studium i planie miejscowym. Ponadto teren objęty projektem zmiany studium obejmuje jedynie część powierzchni kamieniołomu i nie zwiera jego południowej ściany.

Oprócz terenu 2U/P, do terenów które już były przeznaczone do zainwestowania w obowiązujących planach i studium (nie uwzględniając terenów 1-22R) należą: 3U, 3U/P, 7MU, 8MU, 34MU, 35MU, 36MU, 16MU (w części), 1K/O, 1U/O, 1US o łącznej powierzchni 56,90 ha.

Największą powierzchnię z przeznaczeniem pod zabudowę obejmują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej (MU) – 97,60 ha. Są one rozmieszczone punkowo na obszarze całej gminy. Wszystkie z ww. obszarów graniczą z terenami już przeznaczonymi pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych i w studium bądź leżą w ich sąsiedztwie. Na ww. obszarach przewiduje się również przyjęcie parametrów nawiązujących do parametrów zabudowy istniejącej pozostającej w ich otoczeniu.

Nowe wyznaczone tereny pod zabudowę to w większości tereny gruntów rolnych, na których nie przewiduje się prowadzenia dalszej działalności rolniczej. Dotychczasowe prowadzone zabiegi związane z działalnością rolniczą (nawożenie, stosowanie pestycydów, nawadnianie gleby) spowodowały znaczne pomniejszenie różnorodności gatunkowej na ww. obszarach. W przypadku braku zainwestowania tereny te będą podległy spontanicznej sukcesji analogicznie do terenów porolnych występujących gminie. Największe obszarowo tereny dla celów funkcji MU występują w Bobrownikach – w rejonie Gór Kamyckich (25,57 ha), na południe od ul. Wolności (10,41 ha) oraz w południowej części Dobieszowic na wschód od autostrady A1 (25,85 ha). Grunty w rejonie Gór Kamyckich oraz na południe od ul. Wolności stanowią własność gminy, natomiast grunty w Dobieszowicach stanowią własność prywatną.

Teren w rejonie Gór Kamyckich ze względu na jego ukształtowanie charakteryzuje się znacznymi walorami krajobrazowymi. W celu ich ochrony w projekcie zmiany studium zdecydowano się na odstępnie od realizacji zabudowy MU na południowym zboczu wzniesienia (ograniczono powierzchnię z przeznaczaniem pod zabudowę mieszkaniową o 35,59 ha w stosunku do pierwotnej wersji projektu studium). Na terenie tym utrzymano funkcję ZP zgodnie z zapisami obowiązującego Studium. Na rysunku nr 1 – Kierunki zagospodarowania naniesiono główne punkty i osie widokowe w obrębie Gór Kamyckich, a także na pozostałych wzniesieniach. Odstąpienie od realizacji zabudowy mieszkaniowo-usługowej na południowym zboczu pozwoli na zachowanie walorów krajobrazowych i zachowanie głównego punktu widokowego oraz osi widokowych w kierunku południowym. Teren położony na północnym zboczu Gór Kamyckich graniczy z terenami zabudowy mieszkaniowo-usługowej sołectwa Bobrowniki i tworzy razem z nimi zwarty obszar. Na przedmiotowych terenach nie występują chronione gatunki roślin i zwierząt. Ponadto położone są one poza regionalnymi korytarzami migracji ptaków. Zagospodarowanie ww. gruntów pomimo znacznej powierzchni nie naruszy ciągłości lokalnych korytarzy ekologicznych.

Oprócz gruntów rolnych na cele funkcji mieszkaniowej przewidziano również obszary, stanowiące niewielkie enklawy gruntów leśnych (tereny o symbolach: 4MU, 5MU, 42MU – w części oraz 41MU, 43MU). Grunty te położone są w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zainwestowanych bądź przeznaczonych do zainwestowania w obowiązujących planach miejscowych i studium. Łączna suma gruntów leśnych przeznaczonych do zainwestowania wynosi 2,65 ha. Grunty te stanowią własnością prywatną i dostęp do nich dla osób trzecich jest ograniczony, co skutkuje również tym, iż nie pełnią one funkcji rekreacyjnych (jako tereny ogólnodostępne) dla mieszkańców gminy. Ww. enklawy leśne nie stanowią także lasów ochronnych. Lasy ochronne ustanowione ze względu na ochronę przed szkodliwym oddziaływaniem zanieczyszczeń i dla zaspokojenia potrzeb wypoczynkowych obejmują lasy państwowe gminy. Omawiane obszary, tak jak pozostałe obszary leśne są dogodnym miejscem występowania gatunków zwierząt związanych z siedliskami leśnymi. Wzrost zainwestowania terenów leśnych wpłynie na zmniejszenie różnorodności biologicznej wskutek ograniczenia siedlisk.

Obszary (4MU, 5MU, 41MU, 42MU, 43MU, 1U/O, 28MU) leżą w obrębie ponadregionalnego korytarza migracji ptaków „Lasy Lublinieckie”, a obszar 37MU położony jest w granicach regionalnego korytarza migracji ptaków „Lasy Lublinieckie – Dolina Przemszy”. Należy

zwrócić uwagę, iż w obrębie ww. korytarza znajduje się znaczna ilość terenów wskazanych do zabudowy, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej, leżące w otoczeniu omawianych terenów leśnych. Dotychczas istniejące zainwestowanie na terenie gminy nie wpłynęło niekorzystnie na funkcjonowanie ww. korytarza, w tym na zachowanie jego ciągłości. Można przyjąć, iż ze względu na niewielką powierzchnię obszarów przeznaczonych pod zabudowę, charakter zabudowy (funkcja mieszkaniowa z ograniczenie usług uciążliwych), planowane zainwestowanie nie wpłynie niekorzystnie na funkcjonowanie korytarza, w tym na zachowanie jego ciągłości.

Reasumując, prognozuje się, że projektowane tereny MU, US, ZP/US-3, U, U/P, D1/2, U/O, K/O zważywszy na wielość obszarów, planowany sposób ich zagospodarowania oraz znaczne ograniczenie terenów wskazanych do zabudowy w obowiązującym studium, nie spowodują znaczącego pogorszenia środowiska naturalnego w stosunku do obecnego stanu.

5.12.2 Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Autorzy studium na bieżąco konsultowali z autorem prognozy, ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Wszelkie uwagi i sugestie z tego zakresu zostały w zapisach projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnione, co pozwoliło uniknąć potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych i doprowadziło do wyboru najbardziej pożądanego i optymalnego kierunku działań.

Celem ograniczenia zagrożenia przyrody i krajobrazu, realizacja ustaleń studium powinna uwzględniać następujące zalecenia i nakazy:

1. nakazuje się respektowanie ustaleń studium dotyczących zasad ochrony środowiska i przyrody,
2. zaleca się minimalizowanie skutków naruszania powierzchni ziemi podczas realizacji inwestycji budowlanych,
3. harmonijne wpisanie nowej zabudowy w otaczający krajobraz - realizację nowej zabudowy, jako kontynuację parametrów zabudowy pozostającej w sąsiedztwie i uwzględnionej w obowiązujących planach miejscowych w zakresie funkcji, parametrów i wskaźników urbanistycznych,

4. ograniczenie zagrożeń związanych z zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego, a także emisją odpadów, ścieków, utrzymaniem właściwego klimatu akustycznego,
5. zachowanie standardu terenów biologicznie czynnych przy istniejącej i planowanej zabudowie poprzez – respektowanie wskaźników powierzchni biologicznie czynnej określonych w studium,
6. stosowanie odnawialnych źródeł energii z zakazem realizacji źródeł wykorzystujących siłę wiatru,
7. nakazuje się terminowe usuwanie odpadów.

5.13 Zagrożenia obszaru NATURA 2000

Na obszarze gminy nie występują obszary sieci Natura 2000. Najbliższe to obszary specjalnej ochrony siedlisk: „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” (kod PLH 240003) położone w odległości około 7,5 km na północny - zachód od granicy gminy, „Bagno Bruch koło Pyrzowic” położone około 6 km na północny - wschód od granicy gminy oraz „Lipienniki” w Dąbrowie Górniczej leżące w odległości około 9 km na południowy - wschód od granicy gminy.

Stwierdza się, że ze względu na przedmiot ochrony tych terenów, w powiązaniu z umiarkowaną ingerencją w środowisko projektowanych zmian w zagospodarowaniu terenu nie wystąpi oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

5.14 Zagrożenia dziedzictwa kulturowego

W zmianie studium uwzględniono ochronę:

- a) obiektów wpisanych do rejestru zabytków zgodnie z wymogami ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- b) obiektów zabytkowych architektury świeckiej i sakralnej wskazanych w wykazie obiektów planowanych do włączenia do gminnej ewidencji zabytków;
- c) obiektów militarnych (bunkry, schrony bojowe);
- d) stanowisk archeologicznych.

Ponadto wyznaczono strefy W obserwacji archeologicznej wokół stanowisk archeologicznych oraz Strefy K ochrony krajobrazu obejmujące zabytkowe cmentarze w Bobrownikach, Sączowie i w Siemoni.

Na nowych terenach inwestycyjnych nie występują obiekty objęte ochroną konserwatorską bądź wymagające zapewnienia ochrony konserwatorskiej.

5.15 Zagrożenie środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii

Poważna awaria to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia, zdrowia ludzi, środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska związane są z możliwością wystąpienia awarii bądź wypadków z udziałem substancji niebezpiecznych. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska to:

- a) bezpośrednie skażenie środowiska, związane z wylaniem substancji do środowiska – gleby, wody powierzchniowe, podziemne. Skażenie to ma zazwyczaj charakter lokalny. Skażenia wód powierzchniowych czy podziemnych może stwarzać zagrożenie dla większych obszarów środowiska oraz zdrowia i życia ludzi,
- b) pośrednie skażenie środowiska, wywołane wybuchem lub pożarem substancji niebezpiecznej związane z katastrofą lub wypadkiem z udziałem pojazdu przewożącego substancje niebezpieczne powodujące wybuch lub pożar.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są możliwe do zaistnienia w przypadku wystąpienia awarii bądź wypadków z udziałem substancji niebezpiecznych. Na obszarze gminy Bobrowniki nie występują zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (art. 248 ustawy Prawo ochrony środowiska). Ewentualnym zagrożeniem wystąpienia awarii w wypadku komunikacyjnym występuje wzdłuż ulic, którymi odbywa się zmożony ruch i przewozi się materiały niebezpieczne. Należy do nich przede wszystkim autostrada A1. Jednakże tereny objęte zabudową zlokalizowane są w bezpiecznej odległości od jezdni autostrady A1 w związku z czym nie występuje możliwość odczuwania skutków niebezpiecznych awarii związanych z wypadkiem komunikacyjnym.

Niezależnie od powyższego w projekcie Studium na obszarze całej gminy wprowadzono zakaz realizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U z 2018 r. poz. 779 z późn. zm.)

6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, ust.2, pkt 2, litera c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2018 r., poz. 2081 z późn.zm.).

Możliwymi problemami ochrony środowiska są:

- skażenia gleb,
- zagrożenie związane z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych,
- zagrożenie związane z zanieczyszczeniem wód podziemnych,
- zagrożenie związane ze zwiększeniem emisji hałasem,
- przekształcenia powierzchni ziemi i gleb,
- zanieczyszczenie powietrza,
- promieniowanie niejonizujące,
- emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z lokalnych kotłowni węglowych i indywidualnych źródeł na paliwa stałe.

7. ANALIZA SKUMULOWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z OBECNEGO I PLANOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

Ocenia się, że na terenach gminy Bobrowniki nie ma możliwości zaistnienia skumulowanych oddziaływań na środowisko wynikających z obecnego i planowanego zagospodarowanie terenów, ponieważ w projekcie zmiany studium przewidziano jedynie niewielkie obszary gminy z przeznaczeniem pod nową zabudowę, a przewidywana uciążliwość planowanych inwestycji nie powinna znacząco wykraczać oddziaływaniem poza granice nieruchomości. Większość nowo projektowanych terenów przewidziana jest dla celów funkcji mieszkaniowo-usługowej w obrębie której wyklucza się możliwość realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem sieci infrastruktury technicznej.

8. ODNIESIENIE DO „STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030”

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie.

Pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym a zmianami klimatycznymi oraz koniecznością adaptacji do zmian klimatu występuje sprzężenie zwrotne. Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. ze względu na zwiększone ryzyko powodziowe, wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego, które w skrajnym przypadku mogą generować konflikty społeczne i ograniczać możliwości rozwoju.

Potencjalny konflikt stanowi przebieg autostrady A1. Realizacja inwestycji przyczyniła się do obniżenia walorów przyrodniczo - krajobrazowych terenu gminy. Przecięcie lokalnych korytarzy ekologicznych rzeki Brynicy, otwartych terenów rolnych i nieużytków oraz fragmentacja dużego kompleksu leśnego należącego do Pasa Ochronnego GOP spowodowała barierą na szlaku migracji zwierząt. Poza tym wpływ autostrady A1 odczuwalny jest przez ludzi poprzez zwiększoną emisję zanieczyszczeń do atmosfery, potencjalne zagrożenie dla gleb i wód powierzchniowych i podziemnych oraz pogorszenie się klimatu akustycznego na terenach położonych wzdłuż drogi.

Nowe tereny wskazane do zainwestowania w niniejszej zmianie studium nie powodują naruszenia ciągłości korytarzy ekologicznych wzdłuż cieków czy też otwartych terenów rolnych bądź leśnych ze względu na niewielką powierzchnię projektowanych zmian.

Przez obszar gminy przebiega ponadregionalny korytarz migracji ptaków „Lasy Lublinieckie”. W obrębie ww. korytarza położone są tereny o symbolach: 4MU, 5MU, 28MU, 41MU, 42MU, 43MU, 1U/O. Teren o symbolu 37MU leży w obrębie regionalnego korytarza migracji ptaków Lasy Lublinieckie – Dolina Przemszy. Pomimo powyższego, nie ma możliwości wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań negatywnych na funkcjonowanie ww.

korytarzy, w tym związanych z zachowaniem ich ciągłości. Funkcja obszarów wyznaczonych w projekcie planu nawiązuje do funkcji terenów już zainwestowanych wskazanych w obowiązujących planach miejscowych i pozostających w sąsiedztwie omawianych terenów. W zakresie dostosowania sektora energetycznego do zmian klimatu w projekcie studium uwzględniono możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW, przy czym na obszarze 2U/P i 1K/O dopuszczono dodatkowo również możliwość realizacji odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW. Na całym obszarze gminy obowiązują zakaz realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru.

9. OCENA MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ STUDIUM

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, ust.2, pkt1, litera d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2018 r., poz. 2081).

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki utrzymuje istniejące tereny zainwestowane wprowadzając nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowo – usługowej (MU), zabudowy usługowej (U), zabudowy usługowej sportu i rekreacji (US), zieleni urządzonej oraz terenu zabudowy usługowej sportu i rekreacji (ZP/US-3), tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług (U/P), zieleni urządzonej (ZP), tereny komunikacyjne (D1/2), teren zabudowy usługowej i selektywnej zbiórki odpadów (U/O), teren urządzeń infrastruktury kanalizacyjnej i selektywnej zbiórki odpadów (K/O). Obecnie w gminie dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i mieszkaniowo – usługowa wraz z niezbędną obsługą komunikacyjną tych terenów oraz duże obszary rolne i leśne. Projekt zmiany studium wprowadza dla nowych terenów zainwestowanych, a w szczególności dla terenów mieszkaniowo – usługowych zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem niezbędnej infrastruktury technicznej zgodnej z przeznaczeniem terenu.

Ponadto ustalenia zawarte w projekcie studium, nie wprowadzają inwestycji, mogących stwarzać uciążliwości wykraczające poza granice gminy, w zakresie czterech czynników: emisji zanieczyszczeń powietrza, emisji hałasu, stanu wód powierzchniowych i stanu wód podziemnych.

Uwzględniając położenie gminy Bobrowniki, charakter i wielkość oddziaływań planowanych inwestycji, stwierdza się, że realizacja ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki, nie będzie powodowała bezpośrednich oddziaływań transgranicznych na środowisko.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy rozdział wypełnia wymogi zawarte w art. 51, ust.2, pkt1, lit. e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Celem niniejszego opracowania była analiza środowiska, identyfikacja zagrożeń i potencjalnych konfliktów, sformułowanie alternatywnych rozwiązań ograniczających zagrożenie dla środowisk, prognoza zmian w środowisku mogących zajść podczas realizacji ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki.

Gmina emituje do środowiska odpady, ścieki, pyły, gazy, hałas w wyniku, czego zanieczyszcza powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, przekształca powierzchnie terenu, stwarza zagrożenie dla swobodnego funkcjonowania przyrody oraz zmienia naturalny krajobraz.

Warunki klimatyczne kształtowane są przez masy powietrza atlantyckiego, występują stosunkowo łagodne zimy i ciepłe lata. Analizowanego obszar charakteryzuje się korzystnymi warunkami topograficznymi. Zanieczyszczenie powietrza kształtują źródła lokalne (m.in. paleniska domowe i ciągi komunikacyjne). Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu nie stwarzają istotnych przeszkód w zagospodarowaniu terenu.

Na terenie gminy Bobrowniki występują udokumentowane złoża kopalin: Złoże Węgla Kamiennego „Piekary” WK 8028, Złoże Węgla Kamiennego „Julian” WK 353, Złoże Węgla

Kamiennego „Brzeziny” WK 7859, Złoże Węgla Kamiennego „Andaluzja” WK 352, Złoże Węgla Kamiennego „Wojkowice” WK 7323, Złoże Węgla Kamiennego „Jowisz” WK 379, Złoże Węgla Kamiennego „Grodziec” WK 325.

Gmina Bobrowniki posiada znaczne zasoby wód podziemnych o znaczeniu użytkowym. Gmina znajduje się w zasięgu trzech zbiorników triasowych: GZWP nr 327 Lubliniec - Myszków (północna część gminy), GZWP nr 329 Bytom (południowa część gminy), GZWP nr 454 Olkusz - Zawiercie (niewielki skrawek wschodniego obrzeża gminy).

Obszar gminy cechuje się znaczącym stopniem bioróżnorodności, zarówno pod względem siedliskowym ze względu na poszczególne zespoły i zbiorowiska roślinne, jak i gatunkowym. Jednak wskutek wieloletniej działalności człowieka, szata roślinna niektórych części gminy utraciła charakter naturalny. W gminie Bobrowniki dominują obszary porolne. Zgodnie z *Rejestrzem Pomników Przyrody w województwie śląskim*, zaktualizowanym 10 sierpnia 2016 r., na terenie Gminy Bobrowniki znajdują się 4 drzewa stanowiące pomniki przyrody. Są to dwie Lipy szerokolistne (*Tilia platyphyllos*) oraz dwie Lipy drobnolistne (*Tilia cordata*) w sołectwie Siemonia, przy ul. Szkolnej (nr działki 432/4), w otoczeniu kościoła parafialnego. Podstawa prawna: Orzeczenie nr 00092 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 06.07.1962r. nr RL-OP/b/11/62. Ponadto zmiana Studium wyznacza tereny wskazane do objęcia ochroną (kontynuacja zapisów studium obowiązującego) w postaci użytków ekologicznych (okolice Pomłynia – dwa użytki ekologiczne dla obszaru źródłiskowego Potoku Jaworzniak), użytek ekologiczny obejmujący obszar o wysokich walorach krajobrazowych sołectwa Wymysłów - wilgotne łąki nad Brynicą, obszaru chronionego krajobrazu (Jeziora Rogoźnickie, tereny sołectw: Myszkowice, Twardowice, Siemonia), zespołu przyrodniczo-krajobrazowego - obszary źródłiskowe i kompleksy łąkowe wraz z siecią rowów melioracyjnych stanowiących dopływy Potoku Jaworzniak, na granicy sołectw Bobrowniki i Rogoźnik.

Projekt Studium nie wprowadza szczegółowych zasad ochrony miejscowej flory i fauny. W granicach gminy nie występują obszary sieci Natura 2000. Stwierdza się, że ze względu na przedmiot ochrony tych terenów, w powiązaniu z umiarkowaną ingerencją w środowisko projektowanych zmian w zagospodarowaniu terenu nie wystąpi oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000, leżących poza obszarem gminy.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jedynie w niewielkim stopniu wpłynie na pogorszenie stanu sanitarnego powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych, jakości gleb czy klimatu akustycznego, w stosunku do stanu obecnego, gdyż tereny objęte zmianą studium posiadają stosunkowo małą powierzchnię rzędu 192,9 ha (z pominięciem terenów biologicznie czynnych w tym rolniczych). Powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i mieszkaniowo-usługową wynosi 97,60 ha. Największe obszary o funkcji MU przewidziano do realizacji w sołectwach Bobrowniki (25,57 ha) oraz Dobieszowice (25,85 ha). Aby ograniczyć chłonność terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i usługową w niniejszej zmianie studium zdecydowano się ograniczyć powierzchnie terenów, które już w obowiązującym studium były przeznaczone pod ten rodzaj zabudowy o 138,23 ha. W konsekwencji przedmiotowych działań nie tylko nie zwiększono powierzchni z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniowo-usługową, lecz ją pomniejszono stosunku do obowiązującego studium o 40,63 ha.

Charakter i wielkość oddziaływań inwestycji z analizowanego obszaru gminy wykazuje, że nie ma możliwości występowania jakichkolwiek oddziaływań transgranicznych. Funkcje nowych obszarów wyznaczonych w projekcie studium pod przyszłą zabudowę mieszkaniową jest analogiczna do funkcji terenów już zainwestowanych wskazanych w obowiązujących dokumentach planistycznych i pozostających w sąsiedztwie omawianych terenów.

ŹRÓDŁA INFORMACJI

- „Ekofizjografia gminy Bobrowniki”; Bogacz. B., Pszczółka P., Pszczółka J., wrzesień 2003.
- „Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce”; Ministerstwo Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2012.
- Informacja o stanie środowiska w 2011 r.; Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. (<http://www.katowice.pios.gov.pl/>).
- „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce”, Jędrzejewski W., Warszawa 2011.

- „Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa śląskiego”, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice 2003.
- „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I”; Parusel J., Skowrońska K., Wower A., Katowice 2007.
- „Wody podziemne. Bilans zasobów eksploatacyjnych i dyspozycyjnych wód podziemnych Polski”; Pergół S., Sokołowski J., Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2012.
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki”; Przedsiębiorstwo Projektowania, Studiów, Usług i Realizacji Sp. z o.o. „Terplan”, Katowice 2011.
- „Prognoza oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego.”; Biuro Planowania Przestrzennego w Bielsku - Białej, Bielsko - Biała 2011.
- „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”; Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013 r.
- „Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki”; Przedsiębiorstwo Projektowania, Studiów, Usług i Realizacji Sp. z o.o. „Terplan”, Katowice 2011.
- „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bobrowniki na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2021-2024”; Westmor Consulting, Włocławek 2016.

Tarnowskie Góry, 17.05.2019 r.

OŚWIADCZENIE

Autorami niniejszej prognozy są:

mgr inż. Krzysztof Morawiec

mgr inż. arch. Dorota Biernacka-Nowak - kierująca zespołem

Jako osoba kierująca zespołem sporządzającym prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki, stanowiącego realizację uchwały nr XXX/348/17 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowniki niniejszym oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74 a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U z 2018 r. poz. 2081 z późn zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej w przypadku złożenia fałszywego oświadczenia.

Dorota Biernacka-Nowak

